REKABET KURUMU

19.

YILLIK RAPOR

2017

REKABET KURUMU

19. Yıllık Rapor

2017

REKABET KURUMU
Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9
Bilkent Çankaya 06800 / ANKARA
Tel: (312) 291 44 44 - 291 40 00
Faks: (312) 266 79 20
www.rekabet.gov.tr

Yayın No: 340

© Bu yayının her hakkı Rekabet Kurumuna aittir.
Gerçek ve Tüzel kişiler tarafından izinsiz çoğaltılamaz ve dağıtılamaz.

Baskı Yeri ve Tarihi Ankara, 2018

Tasarım
PİRİREİS ULUSLARARASI KÜLTÜR AJANSI
Adres: Kazım Özalp Mah. Rabat Sok. No: 27/2 Gaziosmanpaşa, Çankaya/ANKARA
Telefon-Faks: 0 312 446 21 56 • Genel ağ: www.pirireisajans.com
Baskı MRK Baskı ve Tanıtım Hizmetleri

19.

YILLIK RAPOR 2017

REKABET KURUMU

İçindekiler

GENEL BİLGİLER

AMAÇ VE ÖNCELİKLER

KURUMUN YILLIK FAALİYETLERİ

GENEL BİLGİLER 14
1.1. Misyonumuz ve Vizyonumuz 14
1.2. Çalışma İlkeleri 15
1.2.1. Tarafsızlık 15
1.2.2. Öngörülebilirlik 15
1.2.3. Hesap Verebilirlik 15
1.2.4. Hızlı Karar Alma 16
1.2.5. Katılımcılık 16
1.2.6. Uzmanlık 16
1.2.7. Etkinlik 16
1.3. Görev, Yetki ve Sorumluluklar 16
1.4. Kuruma İlişkin Bilgiler 17

AMAÇ VE ÖNCELİKLER 22
2.1. Kurumun Amaç ve Hedefleri 22
2.2. Temel Politikalar ve Öncelikler 23

KURUMUN YILLIK FAALİYETLERİ 26
3.1. Rekabet İhlalleri 26
3.2. Muafiyet/Menfi Tespit 28
3.3. Birleşme ve Devralma 29
3.4. Son Beş Yıla İlişkin İstatistiki Bilgiler 31
3.5. Düzenleme Faaliyetleri 43
3.5.1. 2017 Yılında Yürürlüğe Giren Düzenlemeler 43
3.5.2. Çalışmaları Devam Eden Düzenlemeler 45
3.6. Hukuk Müşavirliği Faaliyetleri 46
3.7. Kartel ve Yerinde İnceleme Destek Birimi Faaliyetleri 48
3.8. Ekonomik Analiz ve Araştırma Faaliyetleri 49
3.9.Uluslararası İlişkiler 50
3.9.1. Avrupa Birliği (AB) 50
3.9.2. Çok Taraflı İlişkiler 50
3.9.3. İkili İlişkiler 54
3.10. Eğitim Faaliyetleri 56
3.10.1. Kurum Personeline Yönelik Eğitimler 56
3.11. Rekabet Savunuculuğu ve Kurumsal İlişkiler Kapsamındaki Faaliyetler 57
3.11.1. Rekabet Hukukunun ve Kurumun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler 57
3.11.2. Düzenlenen Sempozyum, Konferans, Panel ve Toplantılar 59
3.11.3. Perşembe Konferansları 60
3.11.4. Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Gönderilen Görüşler 60
3.11.5. Diğer Faaliyetler 61

GENEL DEĞERLENDİRME 64

KURUMSAL KABİLİYET VE KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ 72
5.1. Güçlü Yanlar 72
5.2. Geliştirmeye Açık Yanlar 72
5.3. Fırsatlar 72
5.4. Tehditler 72

TEDBİRLER VE ÖNERİLER 76

BAŞKAN
Prof. Dr. Ömer TORLAK

Aslan NARİN
II. Başkan

Adem BİRCAN
Rekabet Kurulu Üyesi

Şükran KODALAK
Rekabet Kurulu Üyesi

Mehmet AYAN
Rekabet Kurulu Üyesi

REKABET KURULU BAŞKAN VE ÜYELERİ

"Mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamaları ve piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamak" amacını taşıyan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun), 13.12.1994 tarihli ve 22140 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Kanun, temel dayanağını Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın devlete para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri alma ve piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi önleme görev ve sorumluluğunu yükleyen 167. maddesinden
almaktadır. Kanun'un hazırlanmasında etkili olan bir diğer unsur da, başta 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (Gümrük Birliği Kararı) olmak üzere, uluslararası anlaşmaların Türkiye'ye yüklediği yükümlülüklerdir. Şöyle ki; Türkiye, Gümrük Birliği ile amaçlanan ekonomik bütünleşmeyi gerçekleştirmek amacıyla, rekabet kurallarıyla ilgili mevzuatının Avrupa Topluluğu mevzuatıyla bağdaştırılmasını ve etkili biçimde uygulanmasını sağlamayı taahhüt etmiştir. Bu çerçevede, 1994 yılında 4054 sayılı Kanun yürürlüğe girmiş, 1997 yılında ise Rekabet Kurulu ve Rekabet Kurumu oluşturularak faaliyetlerine başlamıştır.

Rekabet Kurumu 2017 yılı itibarıyla yirminci yılını geride bırakmıştır. Geride kalan 20 yılda, Rekabet Kurumu ve Türkiye'deki rekabet hukuku uygulaması ulusal ve uluslararası düzeyde takdir toplayacak ölçüde büyük bir gelişim göstermiştir. Ülkemizde, temelde uluslararası yükümlülüklerin yerine getirilmesi motivasyonuyla temelleri atılan rekabet hukuku uygulaması bugün gelinen noktada temel konuların tümünü düzenleyen ikincil mevzuatla ve ilgili kılavuzlarla, Rekabet Kurulu kararları ve yargı kararlarından oluşan geniş içtihatla, uluslararası platformlarda aktif olarak yer almanın yarattığı bilgi birikimiyle, rekabet hukuku alanında yapılan akademik çalışmalarla, gerek Kurum içinde gerek Kurum dışında rekabet hukuku alanında çalışan değerli insan kaynağıyla sağlam bir bina olarak yükselmektedir.

2017 yılı da, Kurum olarak ülkemizdeki rekabet hukuku uygulamasının iyileştirilmesi yönünde çalışmalarımızı sürdürdüğümüz bir yıl olmuştur. Rekabet Kurumunun 2017 yılına ilişkin faaliyetleri incelendiğinde, hem 4054 sayılı Kanun'un esasına ilişkin hükümlerin uygulanması, yani rekabete

aykırı eylemlerin engellenmesi ve rekabetçi bir piyasanın tesisi bakımından hem de rekabet savunuculuğu ile uluslararası ilişkiler faaliyetleri bakımından verimli bir yıl olduğu görülecektir.

Bu bağlamda Rekabet Kurulu, 2017 yılında toplam 296 adet dosyayı nihai karara bağlamıştır. Bu nihai kararların 80 adedi rekabet ihlallerine, 32 adedi muafiyet/menfi tespit başvurularına, 184 adedi de birleşme/devralma/özelleştirme başvurularına ilişkindir. 2016 yılı ile karşılaştırıldığında, sonuçlandırılan toplam dosya sayısında, ağırlıklı olarak birleşme/devralma/özelleştirme dosyalarının sayısındaki düşüşten kaynaklanan bir azalma olduğu görülmektedir. Zira 2016 yılında sırasıyla 83 ve 33 olan rekabet ihlallerine ve menfi tespit/muafiyet başvurularına ilişkin karar sayısı, 2017 yılında sırasıyla 80 ve 32 olarak gerçekleşmişken, 2016 yılında 209 olan birleşme/devralma/özelleştirme karar sayısı 2017 yılında yaklaşık %12 oranında azalarak 184 olarak gerçekleşmiştir. Kararların konuları itibarıyla gözlenen bu değişiklik, toplam karar sayısına bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %9 oranında bir azalma olarak yansımıştır. Geçtiğimiz beş yıllık zaman dilimi incelendiğinde, rekabet ihlallerine ve muafiyet/menfi tespit başvurularına ilişkin dosya sayısında 2015 yılında yaşanan çarpıcı gerilemeyi takiben 2016 ve 2017 yıllarında bu dosya türlerine ilişkin toplam karar sayılarında önemli bir değişiklik olmadığı, rekabet ihlallerine ilişkin karar sayılarının 80-90 adet aralığında, menfi tespit/muafiyet dosyalarına ilişkin karar sayılarının ise 30-35 adet aralığında seyrettiği anlaşılmaktadır. Anılan dosya türlerine ilişkin karar sayılarında gözlenen bu sabit seyrin, rekabet savunuculuğu faaliyetlerimizin bir neticesi olduğunu değerlendirmekteyiz. Zira rekabet kültürünün yerleştirilmesi ve rekabet hukukunun bilinirliğinin artırılması yönündeki gayretlerimiz neticesinde teşebbüsler bilinçlenmiş, davranışlarının rekabet hukuku düzenlemeleri karşısındaki durumunu daha iyi değerlendirebilecek hale gelmiştir.

2017 yılında rekabet mevzuatının geliştirilmesine yönelik faaliyetlerimiz devam etmiştir. Düzenleme faaliyetleri bakımından önceliği, AB ve gelişmiş ülke uygulamalarına paralel düzenlemelerin hayata geçirilebilmesi ve teşebbüsler açısından hukuki belirliliğin artırılması, bürokrasinin azaltılması ve Kurum kaynaklarının ciddi rekabet ihlallerine yönlendirilmesi amacıyla 4054 sayılı Kanun'da yapılması öngörülen değişiklikler teşkil etmektedir. Bu çerçevede hazırlanan "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin çalışmalar hâlihazırda Başbakanlık nezdinde devam etmektedir. Bunun yanı sıra, 2017 yılında, başta Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2010/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2017/2), Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (Tebliğ No:2017/3), Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Kılavuz olmak üzere birtakım ikincil düzenlemeler kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, başta Dikey Anlaşmalar Kılavuzu olmak üzere, ikincil düzenlemelere ilişkin çalışmalar hâlihazırda devam etmektedir.

Rekabet kültürünün yerleştirilmesinde önemli rolü olan rekabet savunuculuğu faaliyetleri çerçevesinde 2017 yılında Kurumumuz tarafından "Dijitalleşme ve Yakınsama Bağlamında Televizyon

Yayıncılığı Sektör İncelemesi Raporu" tamamlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır. Kurumumuz bünyesinde fındık, perakende, fuarcılık ve müzik sektörlerine yönelik sektör incelemeleri ise hâlihazırda devam etmektedir. Bu sektör incelemelerinin ilgili alanlardaki rekabet sorunlarının tespit edilmesi ve rekabetçi işleyişi tesis edecek proaktif çözüm yollarının tespiti bakımından önem taşıdığı değerlendirilmektedir. Rekabet savunuculuğu faaliyetleri kapsamında, ilaveten, rekabet hukuku ve iktisadı ile Rekabet Kurumu faaliyetlerinin mümkün olduğunca geniş kitlelere tanıtılması amacıyla üniversitelerle, kamu kurum ve kuruluşlarıyla, sivil toplum örgütleriyle ve özel sektör temsilcileriyle bir araya gelmekte ve çeşitli etkinlikler vasıtasıyla iletişim halinde bulunmaktadır.

Küreselleşen dünyada etkin rekabet hukuku uygulamalarının yerleştirilmesini ve sürekli gelişimini temin etmek bakımından rekabet otoritelerinin sürekli bir bilgi alışverişi halinde olmasının bir zorunluluk olduğuna inanmaktayız. Bu noktadan hareketle, 2017 yılında uluslararası arenadaki faaliyetlerimiz yoğun bir şekilde sürdürülmüştür. Bu çerçevede, başta Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Birleşmiş Milletler Ticaret Kalkınma Konferansı (UNCTAD), Uluslararası Rekabet Ağı (ICN), Avrupa Rekabet Ağı (ECN) toplantıları olmak üzere çeşitli çok taraflı toplantılara katılım sağlanmış, uluslararası konferanslara ve uluslararası eğitim seminerlerine iştirak edilmiştir. Ayrıca, 2017 yılında Kurumumuz Tunus Rekabet Otoritesi ve Peru Rekabet Otoritesi ile işbirliği anlaşmaları imzalamıştır.

Kurumun insan kaynağının devamlı geliştirilmesi Kurumun hedeflerine ulaşması bakımından zaruri görülmektedir. Bu çerçevede, 2017 yılında Rekabet Kurumu personeline yönelik çeşitli hizmet içi eğitim programları düzenlenmiş, meslek personelinin yurt içi çeşitli eğitimlere ve toplantılara katılımına olanak sağlanmıştır. Ayrıca, 2017 yılında iki rekabet uzmanı Almanya'da ve İngiltere'de yüksek lisans eğitimi almak üzere görevlendirilmişlerdir. Ayrıca, OECD'de secondee olarak adlandırılan geçici uluslararası memuriyet görevi için bir yıl süreyle bir rekabet uzmanı görevlendirilmiştir.

Rekabet Kurumunun yukarıda kısaca değinilen 2017 yılı faaliyetleri, işbu 19. Yıllık Rapor'da ayrıntılı bir şekilde sunulmaktadır. Kurumun geçmiş yıla ilişkin faaliyetlerine yönelik değerlendirmeler sonucunda, Rekabet Kurumunun ülkemizdeki rekabet hukuku uygulamasını her geçen gün daha da geliştirmek amacıyla kararlılıkla çalıştığını söylemek mümkündür. Rekabet Kurumu, önümüzdeki dönemde de, giderek artan bilgi birikimi ve tecrübesi ışığında "dünyanın önde gelen rekabet otoritelerinden ve Türkiye'nin örnek alınan kamu kurumlarından biri olmak" şeklinde belirlenen vizyonu doğrultusunda faaliyetlerine devam edecektir.

Bu vesileyle Türkiye'deki rekabet hukuku uygulamasının gelişmesine katkısı olan herkese teşekkürlerimi sunar, 19. Yıllık Rapor'un tüm ilgililere faydalı olmasını dilerim.

Prof. Dr. Ömer TORLAK
Rekabet Kurumu Başkanı

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

Kurumun misyonu “Rekabet ortamının sağlanması, korunması ve geliştirilmesi”, vizyonu ise “dünyanın önde gelen rekabet otoritelerinden ve Türkiye’nin örnek alınan kamu kurumlarından biri olmak” olarak belirlenmiştir.

1.GENEL BİLGİLER

Kurum, misyonu ve vizyonu doğrultusunda tarafsızlık, öngörülebilirlik, hesapverebilirlik, hızlı karar alma, katılımcılık, uzmanlık ve etkinlik ilkelerini gözeterek çalışmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 167. maddesi devlete; "para, kredi, sermaye, mal ve hizmet piyasalarının sağlıklı ve düzenli işlemelerini sağlayıcı ve geliştirici tedbirleri" alma; "piyasalarda fiili veya anlaşma sonucu doğacak tekelleşme ve kartelleşmeyi" önleme görev ve sorumluluğunu yüklemiştir. İşte bu Anayasal temele dayanarak, ekonomik etkinliğe dayalı rekabetçi piyasa düzeninin tesisi, korunması ve geliştirilmesi suretiyle başta tüketici refahının ve toplumsal refahın artmasına hizmet edecek olan 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun (4054 sayılı Kanun/Kanun) 13.12.1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Bu Kanun çerçevesinde teşkilatlanmasını tamamlayan Rekabet Kurumu (Kurum), 05.11.1997 tarihi itibarıyle fiilen faaliyetlerine başlamıştır.

Ekonomik hayatın dinamikliği, uygulama sürecinde kazanılan tecrübe ve birikimler ile dünyadaki ve özellikle Avrupa Birliği (AB)'ndeki gelişmeler, rekabet hukukumuza ilişkin mevzuatın sürekli bir şekilde gözden geçirilmesini gerektirmektedir. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun, uygulamada görülen bazı aksaklıkların giderilmesi amacıyla, sonuncusu 05.07.2012 tarihinde olmak üzere çeşitli değişikliklere uğramıştır. Kanun'un daha açık ve anlaşılır hale getirilmesi, teşebbüsler açısından hukuki belirliliğin artırılması, bürokrasinin azaltılması ve Kurum kaynaklarının önemli rekabet ihlallerine yönlendirilmesi hedefleri doğrultusunda daha etkili bir rekabet hukuku sistemi yerleştirme çalışmaları devam etmektedir. Bu çerçevede hazırlanan "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin çalışmalar hâlihazırda Başbakanlık bünyesinde devam etmektedir.

1.1. Misyonumuz ve Vizyonumuz

Kurum olarak misyonumuz; ekonomimizin tüm sektörlerinde **rekabet ortamının sağlanması, korunması ve geliştirilmesi**dir. Bu çerçevede;

- Rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları, hakim durumun kötüye kullanılmasını ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralmaları önlemek üzere piyasaları izlemek, düzenlemek ve denetlemek,
- Rekabet kültürünü yaygınlaştırmak ve kamu kurumlarının kararlarının ve eylemlerinin rekabetçi anlayışa göre oluşturulması için gereken tasarruflarda bulunmak,
- Rekabet hukuku, iktisadı ve politikasına ilişkin araştırmalar yapmak ve politika geliştirmek

hedefleri doğrultusunda çalışmalarımıza devam etmekteyiz.

Temel görevi ve sorumluluğu rekabet ortamının sağlanması ve korunması olan Kurum, bu amacı gerçekleştirmek için politika geliştirme, rekabet savunuculuğu, düzenleme ve denetleme faaliyetlerini yerine getirmekle yükümlüdür.

Kurum olarak vizyonumuz; **dünyanın önde gelen rekabet otoritelerinden ve Türkiye'nin örnek alınan kamu kurumlarından biri olmak**tır. Bu kapsamda;

- Rekabet hukuku, iktisadı ve politikalarına yön verecek fikri açılımlar,
- Etkin işleyen rekabetçi piyasaların oluşmasını ve korunmasını sağlamak suretiyle toplum refahını artıran faaliyetler,
- Sahip olunan nitelikli insan kaynağı, etkin yönetim tarzı ve örgütsel yapı

vizyonumuzun önemli boyutlarını oluşturmaktadır.

1.2. Çalışma İlkeleri

Kurum, Kanun'la belirlenmiş kurumsal amacına uygun olarak kendisine verilen asli görev ve işlevlerini yerine getirirken birtakım temel değerleri dikkate almakta; bunların, gerçekleştirilen işlere ve işlemlere doğrudan yansıtılmasına özen göstermektedir.

1.2.1. Tarafsızlık

Kurum, tüm işlem ve kararlarında, hiçbir ayrım gözetmeden paydaşlarına eşit mesafede kalır ve kararlarını maddi olayın somut koşullarına ve araştırmalarında elde ettiği delillere ve yaptığı tespitlere dayandırır.

1.2.2. Öngörülebilirlik

Kurum, kendisine verilen yasal görevleri yürürlükteki mevzuat dahilinde, usul ve esaslar açısından tutarlı olmaya çalışarak yerine getirir. Rekabet politikasına ve yasal düzenlemelere uygun olarak; küresel gelişmeler, serbest piyasa ilkeleri, rasyonel gerekçeler ve somut veriler doğrultusunda, en rekabetçi ve en iyi piyasa koşullarını gözeterek öngörülebilir uygulama düzeni oluşturur.

1.2.3. Hesap Verebilirlik

Kurum, vermiş olduğu kararlar ile sahip olduğu bilgiyi ve birikimi belirli bir düzen içerisinde kamuoyu ile paylaşır. Kurul kararlarına karşı

yetkili idare mahkemesinde dava açılabilir. Kurumun gelirleri ve faaliyetlerine ilişkin harcamaları mevzuat tarafından belirlenmiş Kurumlarca periyodik olarak incelenir.

1.2.4. Hızlı Karar Alma

Kurum, mevcut bilgi ve belgelere dayalı kararlarının doğru, anlaşılabilir ve etkili olması için karar alma süreçlerini sürekli gözden geçirir. Kurum, tüm işlem ve kararlarının hızlı ve doğru bir şekilde tesis edilmesine azami derecede özen gösterir.

1.2.5. Katılımcılık

Kurum, faaliyetlerini ilgili kişilerle ve kurumlarla aktif işbirliği içerisinde ve bu çevrelerden alınan görüşleri karar alma süreçlerinde dikkate alarak yürütür.

1.2.6. Uzmanlık

Kurum, yetki ve sorumluluğunda bulunan faaliyetlerini yetkin insan kaynağı ile uzmanlık ve liyakat esaslarına bağlı olarak yürütür.

1.2.7. Etkinlik

Kurum, faaliyetlerini kendisine tahsis edilen kaynakları etkin ve verimli bir şekilde kullanarak yürütmeye özen gösterir.

1.3. Görev, Yetki ve Sorumluluklar

4054 sayılı Kanun'un amacı, mal ve hizmet piyasalarındaki rekabeti engelleyici, bozucu veya kısıtlayıcı anlaşma, karar ve uygulamalar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmalarını önlemek, bunun için gerekli düzenleme ve denetlemeleri yaparak rekabetin korunmasını sağlamaktır. Bu amacın gerçekleştirilmesine yönelik olarak Kanun'da yer alan hükümleri üç ana başlık altında toplamak mümkündür:

- Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen teşebbüslerin aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar ile ilgili hükümler,
- Piyasada hâkim durumda olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanması ile ilgili hükümler ve
- Hâkim durum yaratmaya veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirmeye yönelik ve bunun sonucu olarak rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukuki işlem ve davranışlar ile ilgili hükümler.

Temel çerçevesini anılan hükümlerin oluşturduğu 4054 sayılı Kanun'un uygulanmasında kamu teşebbüsleri ya da özel teşebbüsler arasında herhangi bir ayrım gözetilmediği gibi, Kanun'da sektörel bir ayrım da bulunmamaktadır. Dolayısıyla istisna getirilmeksizin tüm mal ve hizmet piyasalarındaki teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin rekabeti sınırlayıcı davranışları Kanun kapsamında sayılmaktadır.

Kurum, 4054 sayılı Kanun'un 20. maddesine göre, mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanun'un uygulanmasını gözetmek ve Kanun'un kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kurulmuştur. Bu çerçevede Kurumun esas görevi Kanun'da kendisine verilen yetkileri kullanarak mal ve hizmet piyasalarındaki rekabetçi sürecin tehdit edilmesini engellemektir.

Rekabet savunuculuğu, özellikle devletin diğer kurumlarının birtakım düzenlemelerinden, eylemlerinden veya işlemlerinden kaynaklanan piyasa aksaklıklarının giderilmesi bakımından oldukça önemlidir. 4054 sayılı Kanun'da rekabet

savunuculuğu görevine ilişkin olarak Rekabet Kuruluna (Kurul); rekabet hukuku ile ilgili mevzuatta yapılması gereken değişiklikler konusunda doğrudan veya Gümrük ve Ticaret Bakanlığının (Bakanlık) talebi üzerine görüş bildirme ve rekabeti sınırlayıcı anlaşma ve kararlarla ilgili olarak diğer ülkelerin mevzuat, uygulama, politika ve tedbirlerini izleme görevi ve yetkisi verilmiştir. Ülke genelinde rekabet mevzuatından ve diğer ilgili mevzuattan oluşan rekabet politikasının oluşturulmasına ve bunun sağlıklı bir şekilde yaşama geçirilmesine katkıda bulunma, Kurul çalışmalarının önemli bir bölümünü oluşturmaktadır.

Rekabet savunuculuğu kavramı, 4054 sayılı Kanun'da açıkça sayılan hallerle sınırlı olmayıp, Kanun'un arkasında yatan temel felsefenin de dikkate alınması suretiyle daha geniş perspektifte ele alınmalıdır. Bu bağlamda, Kurumun bir diğer işlevi rekabet kültürünü toplumun değişik katmanlarına yaymaktır. Bu katmanların başında diğer kamu kurumları gelmektedir. Yukarıda da ifade edildiği üzere, diğer kamu kurumlarında rekabetçi bir piyasa yapısı oluşturulmasının faydasına ilişkin bir bilinç olmaksızın ortaya konulan vizyonun sağlıklı bir zeminde işlerlik kazanması mümkün değildir.

1.4. Kuruma İlişkin Bilgiler

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olarak teşkil edilmiş olup görevini yaparken bağımsızdır. **Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun nihai kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez**. Kurum teşkilatı; Kurul, Başkanlık ve Hizmet Birimlerinden oluşmaktadır. Kurul; biri Başkan, biri İkinci Başkan olmak üzere toplam yedi üyeden teşekkül eder.

Bakanlar Kurulu; üç üyeyi Kurumun ilişkili Bakanlığı olan Gümrük ve Ticaret Bakanlığının, bir üyeyi Kalkınma Bakanlığının, bir üyeyi Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğinin her boş üyelik için kendi kurumları içinden veya dışından göstereceği ikişer aday arasından, birer üyeyi ise Yargıtay ve Danıştay'ın kendi kurumları içinden göstereceği ikişer aday arasından atar. Gümrük ve Ticaret Bakanlığı kontenjanından gelecek üyelerden birisi, Kurum personeli arasından atanır. Bakanlar Kurulu, Kurul üyeleri arasından Başkanı ve İkinci Başkanı atar.

Başkanlık, Kurul Başkanından, İkinci Başkandan, Kurum Başkan Yardımcılarından oluşur.

Kurul Başkanı Kurumun en üst amiri olup, genel yönetimden ve temsilden sorumludur. Bu sorumluluk, Kurumun çalışmalarının genel çerçevede düzenlenmesi, denetlenmesi, değerlendirilmesi ve gerektiğinde kamuya duyurulması görev ve yetkilerini kapsar.

Hizmet birimleri, daire başkanlıkları şeklinde teşkilatlanmış ana hizmet birimleri, danışma birimleri ve yardımcı hizmet birimlerinden oluşur.

Kurumun merkez hizmet binası Ankara'da olup İstanbul'da müdürlük düzeyinde bir irtibat bürosu bulunmaktadır. Mülkiyeti Kurumumuza ait "Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No:9 Bilkent/ Çankaya ANKARA" adresindeki toplam 12.655 metrekare alana sahip taşınmaz, ana hizmet binası olarak kullanılmaktadır. İstanbul Temsilciliği "Prime İstanbul Yenibosna Merkez Mah. 1. Asena Sk. No:15 E Blok Kat: 12 34295, Bahçelievler/ İSTANBUL " adresinde hizmet vermektedir.

Kurum, kamu tüzel kişiliğini haiz idari ve mali özerkliğe sahip bir otorite olarak teşkil edilmiş olup görevini yaparken bağımsızdır. Hiçbir organ, makam, merci ve kişi Kurumun nihai kararını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Organizasyon Şeması

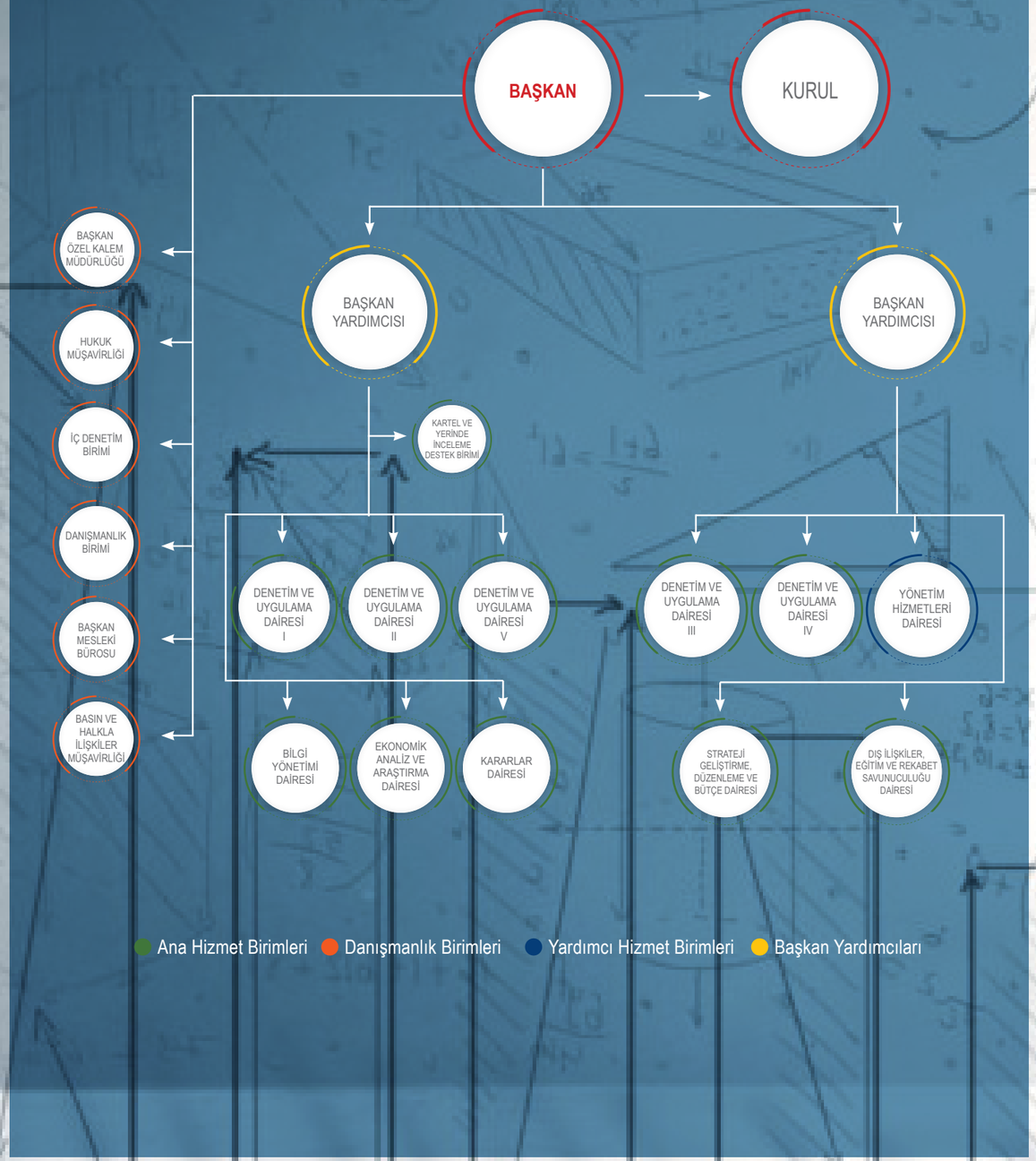

2. BÖLÜM

AMAÇ ve ÖNCELİKLER

Kurum, 4054 sayılı Kanun'un 20. maddesine göre mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanun'un uygulanmasını gözetmek üzere kurulmuştur.

2.AMAÇ ve ÖNCELİKLER

Kurum, ülkemiz rekabet hukukunun ve politikasının daha etkin, daha dinamik ve daha etkili bir niteliğe sahip olabilmesi için belirlediği politika ve öncelikler çerçevesinde faaliyet göstermektedir.

2.1. Kurumun Amaç ve Hedefleri

Kurum, 4054 sayılı Kanun'un 20. maddesine göre mal ve hizmet piyasalarının serbest ve sağlıklı bir rekabet ortamı içinde teşekkülünün ve gelişmesinin temini ile bu Kanun'un uygulanmasını gözetmek ve Kanun'un kendisine verdiği görevleri yerine getirmek üzere kurulmuştur.

4054 sayılı Kanun'un temel amacı;

- En ağır rekabet ihlali olarak kabul edilen kartellerin ve diğer rekabet kısıtlamalarının önüne geçilmesi,
- Hakim durumda olan teşebbüslerin bu hakimiyetlerini kötüye kullanmalarının engellenmesi,
- Piyasalarda rekabetin sınırlanması sonucunu doğuran yoğunlaşma işlemlerinin kontrol edilmesidir.

Söz konusu amaçlara ulaşmak için Kurum;

- Ayrıntılı inceleme ve soruşturma süreçleri sonucunda piyasalardaki rekabeti bozan, engelleyen ya da kısıtlayan teşebbüsleri cezalandırmakta,
- Belirli bir büyüklüğün üzerindeki birleşme, devralma ve ortak girişim kurulması işlemlerini denetleyerek piyasalarda tekelleşmenin önüne geçmekte,
- Özelleştirme aşamasında kamu teşebbüslerinin özel sektöre devrini incelemekte ve özelleştirme yoluyla devletin ekonomideki üretim etkinliği azaltılırken kamunun terk ettiği alanlarda tekelleşmeye engel olmakta,
- Piyasalardaki rekabeti olumsuz yönde etkileyecek ya da kısıtlayacak nitelikteki çeşitli kanunlara ve diğer düzenlemelere ilişkin olarak ilgili kamu kurumlarına ve kuruluşlarına görüşler göndermekte, ayrıca rekabetçi bir piyasa yapısının faydalarının toplumun tüm kesimlerine anlatılabilmesi için çeşitli faaliyetler yürütmektedir.

2.2. Temel Politikalar ve Öncelikler

2017 yılında 20. kuruluş yıl dönümünü kutlayan Kurum, edindiği tecrübe çerçevesinde Türkiye'de rekabet hukuku ve politikası uygulamasında gelişme kaydedilmesine önemli katkılar sağlamıştır. 20 yıllık tecrübe ile birlikte mevzuat, uygulama ve özellikle kurumsal yapı bakımından geliştirilmesi gereken birtakım hususlar olduğu görülmüştür.

Kurum, geçtiğimiz dönemde elde ettiği tecrübelerini de dikkate alarak ülkemiz rekabet hukukunun ve politikasının daha etkin, daha dinamik ve daha etkili bir niteliğe sahip olabilmesi için birtakım politika ve öncelikler belirlemiştir. Bu politika ve öncelikler uygun bir stratejik plan çerçevesine oturtularak hayata geçirilmeye çalışılmaktadır.

Kurumun önümüzdeki döneme yönelik öncelikleri;

- Rekabet mevzuatını, AB mevzuatına uyum sağlayacak ve daha etkili bir rekabet politikası uygulayacak şekilde modernize etmek; bu çerçevede Kanun'da ve ikincil mevzuatta gerekli değişiklikleri yapmak,
- Başta AB olmak üzere uluslararası uygulama standartlarını da göz önünde bulundurarak görece önemsiz rekabet ihlallerinden ziyade mümkün olduğunca ağır rekabet ihlallerine eğilerek bunlarla etkin ve etkili bir şekilde mücadele etmek,
- Rekabet savunuculuğu alanında özellikle Düzenleyici Etki Analizi (DEA)'nin sağladığı kurumsal çerçeveyi kullanarak kamu kurum ve kuruluşlarında rekabet bilincini ve ayrıca toplumun tüm kesimlerinde rekabet kültürünü artırmaya yönelik uygun tedbirleri geliştirmek,
- İş dünyasının, akademik çevrelerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının bilgilendirilmesi amacıyla eğitim çalışmaları yapmak,
- Kurumsal yapının ve işleyiş süreçlerinin etkin hale getirilmesini sağlamak

olarak belirlenmiştir.

3. BÖLÜM

KURUMUN YILLIK FAALİYETLERİ

Rekabet Kurulu 2017 yılında 80'i rekabet ihlallerine, 32'si muafiyet/menfi tespit başvurularına ve 184'ü birleşme devralma başvurularına ilişkin olmak üzere toplam 296 adet dosyayı nihai karara bağlamıştır.

3.KURUMUN YILLIK FAALİYETLERİ

Rekabet ihlalleri 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddeleri ile yasaklanmış davranışlara ilişkin olarak başvuru üzerine ya da resen açılan dosyaları kapsamaktadır.

3.1. Rekabet İhlalleri

Kanun'un 4. maddesinde, rekabeti sınırlama amacı taşıyan veya bu etkiyi doğuran ya da doğurabilecek nitelikte olan anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliği kararları yasaklanmaktadır. Bu maddenin uygulanması için anlaşmaların yahut kararların uygulanmış olması zorunluluğu aranmamakta, pazarda etki yaratmamış işlemler de amacı ve olası etkileri yönüyle 4. madde kapsamında sayılabilmektedir.

Bu madde, birden fazla teşebbüsün taraf olduğu işlemleri konu almaktadır. Teşebbüs birliği kararları üyelerinin irade ve çıkarlarını yansıtması nedeniyle birden fazla teşebbüsçe oluşturulmuş sayılmakta ve aynı madde kapsamında incelenmektedir. Anlaşma ve kararların yanı sıra, anlaşma olmaksızın teşebbüslerin iradesiyle oluşan, rekabeti kısıtlayıcı veya bozucu yöndeki paralel davranışlar olarak nitelendirilebilecek uyumlu eylemler 4. madde kapsamındadır. Bu maddenin üçüncü fıkrasıyla getirilen karine dolayısıyla uyumlu eyleme dayalı bir iddia karşısında, böyle bir eylemde bulunmadığının ispat yükü teşebbüslerdedir.

Rekabeti sınırlayıcı anlaşmaları yatay ve dikey anlaşmalar olarak ikiye ayırmak mümkündür. Yatay anlaşmalar pazarın aynı seviyesinde faaliyet gösteren teşebbüslerce gerçekleştirilirken; dikey anlaşmalar, sağlayıcı ve dağıtıcı gibi, pazarın farklı seviyelerinde yer alan teşebbüslerin taraf olduğu anlaşmaları kapsamaktadır. Rekabet hukuku uygulamalarında markalar arası rekabeti sınırlayan yatay anlaşmaların rekabet üzerindeki olumsuz etkilerinin, marka içi rekabeti sınırlayan dikey anlaşmalara göre daha fazla olduğu genel olarak kabul görmektedir.

Kanun'un 6. maddesinde bir veya birden fazla teşebbüsün hâkim durumunu kötüye kullanması yasaklanmaktadır. Burada altı çizilmesi gereken önemli bir nokta, 6. madde ile hâkim durumda bulunmanın ya da hâkim duruma geçmenin değil, bu durumun kötüye kullanılmasının yasaklanmış olmasıdır.

Bu maddenin uygulanması açısından bir teşebbüsün hâkim durumda olup olmadığının belirlenmesi büyük önem taşımaktadır. Bu aşamada da pazar payı, pazara giriş engelleri, dikey bütünlük, pazardaki diğer teşebbüslerin gücü ve diğer bazı unsurlar dikkate alınarak teşebbüsün rakiplerinden, sağlayıcılarından ve müşterilerinden bağımsız davranıp davranmadığı incelenmektedir.

Kanun'da gerek 4. maddede rekabeti sınırlayıcı işlemlere, gerekse 6. maddede kötüye kullanma hallerine ilişkin bazı örnekler sayılmıştır. Ancak her iki durumda da Kanun kapsamında olabilecek işlemler yahut eylemler verilen örneklerle sınırlı değildir. Aşağıdaki tabloda, Rekabet Kurulu tarafından, 2017 yılında teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un esasa ilişkin maddelerinden 4. maddesinde ve/veya 6. maddesinde öngörülen yasaklama kapsamına giren davranışları nedeniyle alınan kararların sektörlere göre dağılımına yer verilmektedir.

Tablo 1: Rekabet İhlali İddiası Hakkındaki Kararların Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖRLER	DOSYA SAYISI
Gıda, Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Hayvancılık	11
İlaç, Sağlık ve Tıbbi Malzeme	9
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	8
İnşaat	7
Ulaştırma, Taşıt ve Hizmetleri	6
Petrol ve Petrokimya	5
Enerji	4
Sigorta	4
Makine ve Teçhizat	3
Beyaz Eşya ve Mobilya	2
Cam ve Cam Ürünleri	2
Demir Çelik ve Diğer Metaller	2
Tekstil ve Hazır Giyim	2
Elektronik Ürünler	2
Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor	2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2
Finans	2
Tütün ve Alkollü İçecekler	2
Diğer	2
Turizm ve Konaklama	1
Lojistik ve Depolama	1
Yiyecek ve İçecek Hizmetleri	1
TOPLAM	**80**

Tablo 1'e göre, 2017 yılında rekabet ihlallerine ilişkin olarak 21 ana sektörde ve diğer grubunda değerlendirilen sektörlerde olmak üzere toplam 80 karar alınmıştır. Bu kararların 11 adedi gıda, tarım, ormancılık, balıkçılık, hayvancılık sektörüne; dokuz adedi ilaç, sağlık ve tıbbi malzeme sektörüne; sekiz adedi ise bilgi ve iletişim teknolojileri sektörüne ilişkindir. Bu çerçevede,

bu üç ana sektörün 2017 yılında Rekabet Kurulunun rekabet ihlallerine ilişkin kararları içindeki payının %35 olduğu söylenebilecektir.

2017 yılında rekabet ihlallerine ilişkin olarak alınan 80 kararın 64 tanesi önaraştırma süreci sonunda, 16 tanesi ise soruşturma süreci sonunda alınmıştır. Soruşturma süreci sonunda alınan kararların sonuçlarına bakıldığında, dokuz adet dosyada iddiaların reddedildiği, yedi adet dosyada ise teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına hükmedildiği görülmektedir.

2017 yılında Kanun'un 4. ve/veya 6. maddelerinin ihlal edildiği iddiasıyla açılan soruşturma sayısı 26'dır. 2017 yılında başlatılan bu soruşturmalardan, 25 adedi hâlihazırda devam etmektedir.

3.2. Muafiyet/Menfi Tespit

Kanun'un 'Muafiyet' başlıklı 5. maddesine göre, Kurul, bu maddede sıralanan tüm koşulların varlığı halinde anlaşma, uyumlu eylem yahut teşebbüs birliği kararlarını Kanun'un 4. maddesi hükümlerinin uygulanmasından muaf tutabilecektir. Bu konuda bildirim yükümlülüğü/zorunluluğu olmaması, muafiyet değerlendirmesinin öncelikle teşebbüslerce ve teşebbüs birliklerince yapılması gerektiği anlamına gelmektedir. Teşebbüslerin ve teşebbüs birliklerinin muafiyet değerlendirmesi yaparken 5. maddedeki koşulların yanında, grup muafiyeti tebliğlerini, bu tebliğleri açıklayan kılavuzları ve Kurulun geçmiş kararlarını dikkate almaları yerinde olacaktır. Bu çerçevede çıkarılmış olan tebliğ ve kılavuzlar şunlardır:

- 2002/2 sayılı "Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ve bu Tebliğ hakkındaki "Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz"
- 2008/2 sayılı "Teknoloji Transferi Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ve "4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4 ve 5 inci Maddelerinin Teknoloji Transferi Anlaşmalarına Uygulanmasına Dair Kılavuz"
- 2008/3 sayılı "Sigorta Sektörüne İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"
- 2013/3 Sayılı "Uzmanlaşma Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"
- 2016/5 sayılı "Araştırma ve Geliştirme Anlaşmalarına İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği"
- 2017/3 sayılı "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği" ve bu Tebliğ hakkındaki "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Kılavuz"
- "4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 4. ve 5. maddelerinin Yatay İşbirliği Anlaşmalarına Uygulanması Hakkında Kılavuz"
- "Muafiyetin Genel Esaslarına İlişkin Kılavuz"

Kanun'un 8. maddesine göre ise Kurul, ilgili teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin başvurusu üzerine, bir anlaşmanın, kararın, eylemin veya birleşme/devralmanın aynı Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerine aykırı olmadığını gösteren bir menfi tespit belgesi verebilmektedir.

Muafiyet/menfi tespit başvurularının nasıl yapılacağı, "Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Teşebbüs Birliği Kararlarının İsteğe Bağlı Bildirimine İlişkin Kılavuz"da düzenlenmiştir.

Kanun'un 13. maddesinde ise muafiyet ve menfi tespit kararlarının geri alınması düzenlenmektedir. Buna göre Kurul, anılan maddede belirtilen durumların ortaya çıkması halinde muafiyet ve menfi tespit kararlarını geri alabilecek veya tarafların belli davranışlarını yasaklayabilecektir.

Rekabet Kurulunun 2017 yılı içinde karara bağladığı muafiyet/menfi tespit dosyalarının sektörlere göre dağılımına aşağıdaki tabloda yer verilmektedir.

Tablo 2: Menfi Tespit/Muafiyet Kararlarının Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖRLER	DOSYA SAYISI
İlaç, Sağlık ve Tıbbi Malzeme	8
Finans	7
Tütün ve Alkollü İçecekler	3
Sigorta	3
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	2
Çevre ve Atık Yönetimi	2
Medya ve Reklam	2
Gıda, Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Hayvancılık	2
İnşaat	1
Cam ve Cam Ürünleri	1
Petrol ve Petrokimya	1
TOPLAM	**32**

Tablo 2 incelendiğinde; 2017 yılında toplam 32 muafiyet/menfi tespit dosyasının karara bağlandığı, ilaç, sağlık ve tıbbi malzeme ile finans sektörlerinin en çok muafiyet/menfi tespit incelemesi yapılan sektörler olduğu görülmektedir. Bu iki sektöre ilişkin kararlar, konu ile ilgili olarak verilen toplam kararların yaklaşık % 47'sini oluşturmaktadır.

3.3. Birleşme ve Devralma

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ile hâkim durum yaratmaya veya mevcut bir hâkim durumu güçlendirmeye yönelik olarak, ülkenin bütününde yahut bir kısmında herhangi bir mal veya hizmet piyasasındaki rekabetin önemli ölçüde azaltılması sonucunu doğuracak nitelikteki birleşme veya devralma işlemleri yasaklanmaktadır. Aynı maddenin devamında ise, belirli nitelikteki işlemlerin hukuki geçerlilik kazanabilmesi için önceden Rekabet Kuruluna bildirilerek izin alması öngörülmüş ve hangi tür birleşme ve devralmaların hukuki geçerlilik kazanabilmesi için izin alınması gerektiğini Kurulun çıkaracağı tebliğlerle ilan edeceği düzenlenmiştir. Bu kapsamda, hâlihazırda, 2017/2 sayılı Tebliğ ile değişik 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ yürürlüktedir.

Kurul, anılan Tebliğ'in yanı sıra birleşme ve devralma işlemlerinin denetlenmesine ilişkin olarak çeşitli kılavuzlar yayımlamıştır. Bu kılavuzlar;

- Teşebbüsler ve uygulayıcılar bakımından hukuki belirliliği ve öngörülebilirliği artırmak amacıyla yayımlanan "Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan Sınırlamalar Hakkında Kılavuz",
- Yatay birleşme ve devralmalar hakkında Kurul tarafından yapılacak öncül değerlendirmelerde dikkate alınacak genel ilkeleri ortaya koymak üzere yayımlanan "Yatay Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz",
- Yatay olmayan birleşme ve devralmalar hakkında Kurul tarafından yapılacak öncül değerlendirmelerde dikkate alınacak genel ilkeleri ortaya koymak üzere yayımlanan "Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmaların Değerlendirilmesi Hakkında Kılavuz",

- Birleşme ve devralma sayılan haller ile bu hallerin tespitinde esas unsur olan teşebbüsün kontrolünde meydana gelecek kalıcı değişikliklere ilişkin olarak yayımlanan "Birleşme ve Devralma Sayılan Haller ve Kontrol Kavramı Hakkında Kılavuz",
- Kanun'un 7. maddesi uyarınca yasaklanabilecek bir yoğunlaşma işleminde, işlemin yol açacağı rekabet sorunlarını ortadan kaldırmaya yönelik olarak taraflara Kurula sunacakları çözüm önerilerine dair yol göstermek amacıyla yayımlanan "Birleşme ve Devralma işlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz"

olarak sıralanabilecektir.

Aşağıdaki tabloda, 2017 yılı içerisinde Rekabet Kurulu tarafından nihai karara bağlanan birleşme ve devralma işlemlerinin sektörlere göre dağılımına yer verilmektedir.

Tablo 3: Birleşme ve Devralma Kararlarının Sektörlere Göre Dağılımı

SEKTÖRLER	DOSYA SAYISI
Gıda, Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Hayvancılık	26
Enerji	22
Kimyasal Ürünler	14
Ulaştırma, Taşıt ve Hizmetleri	14
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	13
Makine ve Teçhizat	13
İlaç, Sağlık ve Tıbbi Malzeme	13
Lojistik ve Depolama	11
Tekstil ve Hazır Giyim	7
Turizm ve Konaklama	6
Gayrimenkul Faaliyetleri	5
İnşaat	5
Petrol ve Petrokimya	5
Finans	5
Demir Çelik ve Diğer Metaller	4
Diğer	4
Medya ve Reklam	3
Sigorta	3
Elektronik Ürünler	2
Kağıt ve Kağıt Ürünleri	2
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	2
Çevre ve Atık Yönetimi	2
Tütün ve Alkollü İçecekler	1
Beyaz Eşya ve Mobilya	1
Cam ve Cam Ürünleri	1
TOPLAM	**184**

Tablo 3'ten görüleceği üzere, 2017 yılında Kurul toplam 184 adet birleşme ve devralma başvurusunu karara bağlamıştır. Bu 184 başvurunun 183 adedi önİnceleme süreci sonunda, bir adedi ise nihai inceleme süreci sonunda neticelendirilmiştir. 2017 yılında en çok birleşme/devralma kararına konu olan ilk dört sektör sırasıyla gıda, tarım, ormancılık, balıkçılık, hayvancılık; enerji; kimyasal ürünler; ulaştırma, taşıt ve hizmetleri sektörleridir. Bu sektörlere ilişkin kararlar, tüm alınan birleşme/devralma kararlarının yaklaşık % 41'ini oluşturmaktadır. 2017 yılında Kurulun incelediği 184 birleşme ve devralma işleminden 150'sine koşulsuz, ikisine koşullu izin verilmiş, biri reddedilmiş, birine ise bireysel muafiyet tanınmıştır. Kurulun önüne gelen 30 adet birleşme/devralma işleminin ise kapsam dışı veya izne tabi olmayan işlem kategorisinde olduğu kanaatine varılmıştır.

3.4. Son 5 Yıla İlişkin İstatistiki Bilgiler

Tablo 4: Sonuçlandırılan Dosyalar

Yıl	Rekabet İhlalleri	Muafiyet/ Menfi Tespit	Birleşme/Devralma/ Ortak Girişim Özelleştirme	TOPLAM
2013	191	58	213	462
2014	163	59	215	437
2015	89	35	158	282
2016	83	33	209	325
2017	80	32	184	296

Grafik 1: Sonuçlandırılan Dosyalar

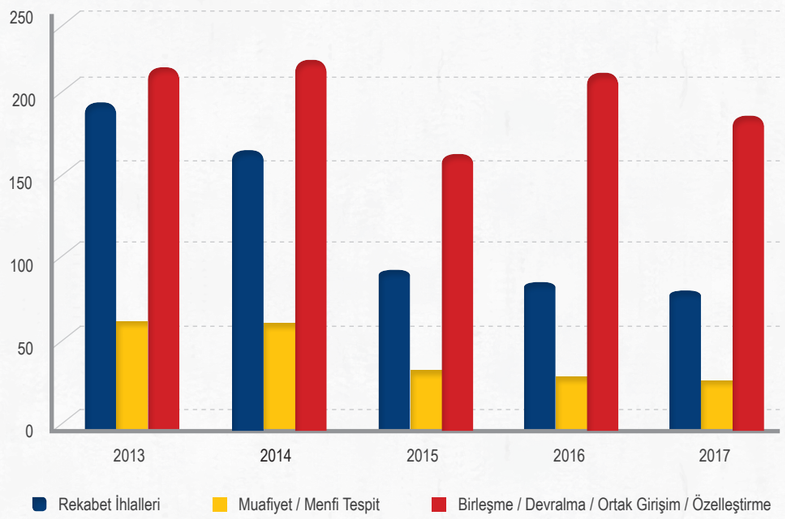

Rekabet Kurulunun son beş yıllık çalışmaları incelendiğinde, sonuçlandırılan toplam dosya sayısında 2015 yılında önemli bir azalma yaşandığı, 2016 ve 2017 yıllarında ise 2015 yılına yakın sayıda dosyanın sonuçlandırıldığı görülmektedir. Şöyle ki; 2015 yılında toplam karara bağlanan dosya sayısı 282 iken, 2016 ve 2017 yıllarında bu sayı sırasıyla 325 ve 296 olarak gerçekleşmiştir. Sonuçlandırılan toplam dosya sayısında anılan yıllarda ortaya çıkan dalgalanmanın büyük ölçüde birleşme/devralma/ortak girişim/özelleştirme dosyalarının sayısından kaynaklandığı görülmektedir. Zira 2015-2017 dönemindeki her bir yılda rekabet ihlallerine ilişkin dosya sayısı sırasıyla 89, 83 ve 80; muafiyet/menfi tespite ilişkin dosya sayısı ise sırasıyla 35, 33 ve 32 olmuştur. Bir başka deyişle karara bağlanan rekabet ihlali ve muafiyet/menfi tespit sayısı son üç yıllık dönemde oldukça istikrarlı bir seyir izlemiştir. Bununla birlikte, Kurul tarafından sonuçlandırılan birleşme/devralma/ortak girişim/özelleştirme dosyası sayısı 2015 yılında 282 iken, 2016 yılında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %15 artarak 325'e yükselmiştir. 2017 yılında ise bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %9 oranında azalarak 296 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 5: Kanun'un 4. ve 6. Maddeleri Kapsamında Sonuçlandırılan Dosyalar

Yıl	4.Madde	6.Madde	Karma (4 ve 6)	Karma (4, 6 ve 7)	TOPLAM
2013	117	57	17	-	191
2014	91	48	24	-	163
2015	41	29	19	-	89
2016	41	29	13	-	83
2017	37	29	13	1	80

Grafik 2: Kanun'un 4. ve 6. Maddeleri Kapsamında Sonuçlandırılan Dosyalar

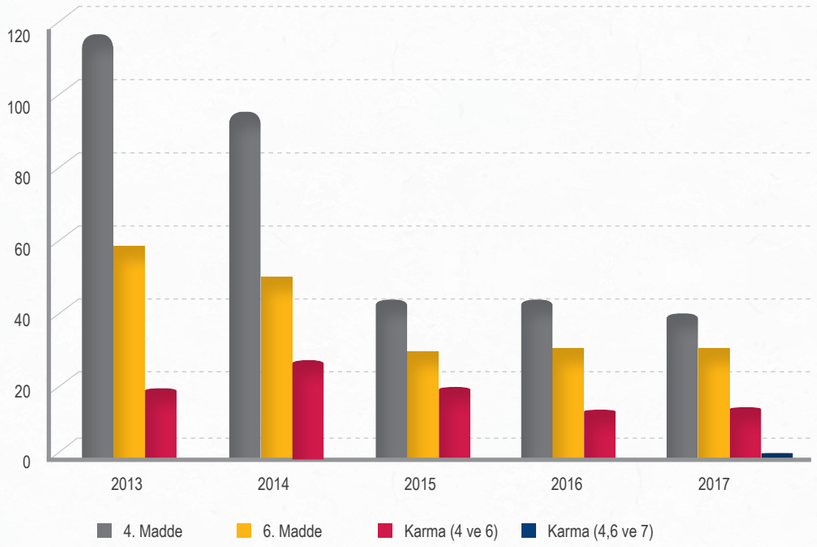

Kurul tarafından Kanun'un 4. maddesinin ve/veya 6. maddesinin ihlal edilip edilmediğine yönelik olarak alınan karar sayısı 2013 yılından itibaren bir azalış içindedir. Bununla birlikte, 2017 yılında bu azalışın oldukça yavaşladığı söylenebilir. Şöyle ki, 2016 yılında 83 olarak gerçekleşen rekabet ihlaline ilişkin karar sayısı 2017 yılında 80 olarak gerçekleşmiştir. Bu 80 rekabet ihlali kararının 37 adedinde 4. maddenin, 29 adedinde 6. maddenin, 13 adedinde ise hem 4. maddenin hem de 6. maddenin ihlal edilip edilmediği incelenmiştir. Bir adet kararda ise Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin yanı sıra 7. maddesine ilişkin değerlendirme yapılması da söz konusu olmuştur. Bu çerçevede, önceki yıllara benzer şekilde 2017 yılında da Kurulun aldığı rekabet ihlali kararlarının çoğunun Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasına yönelik olduğunu ifade etmek mümkündür.

Tablo 6[1]: Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Yatay ve Dikey Anlaşmalar

Yıl	Yatay	Dikey	Karma(Y/D)	TOPLAM
2013	67	63	4	134
2014	65	48	2	115
2015	32	28	-	60
2016	26	28	-	54
2017	36	15	-	51

Grafik 3: Kanun'un 4. Maddesi Kapsamında Yatay ve Dikey Anlaşmalar

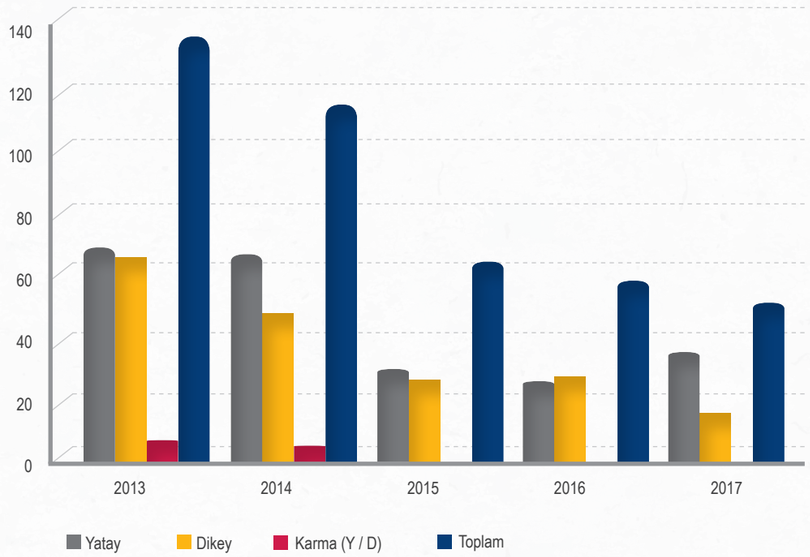

[1] Bu Tablo, Tablo 5'in birinci, üçüncü ve dördüncü sütunlarında yer alan dosyaları kapsayacak şekilde hazırlanmıştır.

Kanun'un 4. maddesinin ihlali iddialarının ele alındığı Rekabet Kurulu kararlarının son beş yıldaki seyrine bakıldığında 2013-2016 dönemindeki azalmanın 2017 yılı itibarıyla oldukça yavaşladığını söylemek mümkündür. Zira 2016 yılında 54 adet Rekabet Kurulu kararında 4. maddenin ihlal edildiği iddiası incelenmişken, 2017 yılında bu sayı 51 olarak gerçekleşmiştir. Bu 51 adet kararın konu aldığı anlaşma türlerine bakıldığında, 36 adet kararın teşebbüsler arasındaki yatay anlaşmalara, 15 adet kararın ise teşebbüsler arasındaki dikey anlaşmalara ilişkin olduğu görülmektedir.

Tablo 7: Menfi Tespit Başvuruları ve Sonuçları

Menfi Tespit Dosyaları Sonuçlanan Dosyalar				
	Menfi Tespit Verilen Dosyalar	Koşullu Menfi Tespit Verilen Dosyalar	Menfi Tespit Verilmeyen Dosyalar	TOPLAM
2013	10	-	-	10
2014	14	-	-	14
2015	6	-	-	6
2016	8	1	-	9
2017	3	-	-	3

Tablo 8: Muafiyet Başvuruları ve Sonuçları

Muafiyet Dosyaları Sonuçlanan Dosyalar										
	Bireysel Muafiyet Tanınan Dosyalar	Muafiyet Verilmeyen Düzeltme İstenilen Dosyalar	Grup Muafiyeti Kapsamındaki Dosyalar	Koşullu Bireysel Muafiyet Tanınan Dosyalar	Koşullu Grup Muafiyeti Kapsamındaki Dosyalar	Muafiyet Tanınmayan Dosyalar	Muafiyeti Geri Alınan Dosyalar	Bireysel ve Grup Muafiyeti Beraber Değerlendirilen Dosyalar	Diğer	TOPLAM
2013	27	-	9	4	-	4	-	3	1	48
2014	30	-	4	7	-	2	-	-	2	45
2015	18	-	6	1	-	3	-	-	1	29
2016	10	-	2	4	-	3	-	3	2	24
2017	19	-	3	3	-	2	1	1	-	29

Grafik 4: Sonuçlandırılan Menfi Tespit Dosyaları

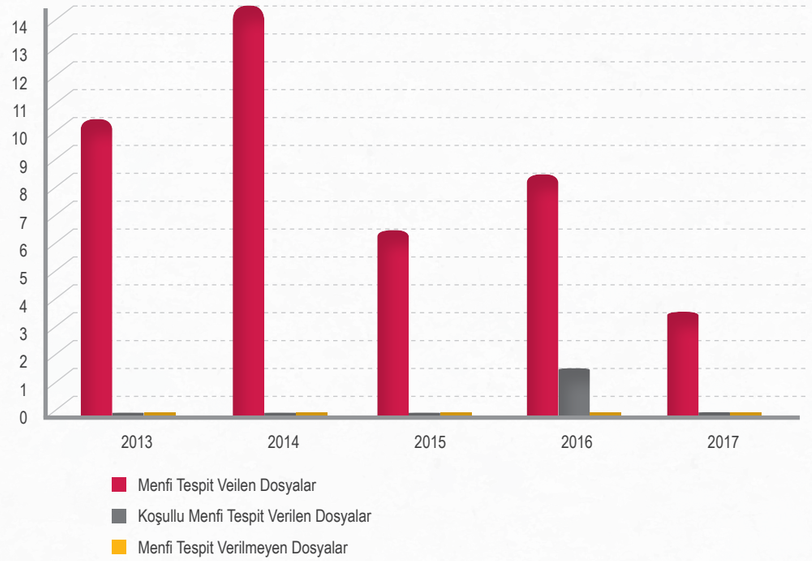

Grafik 5: Sonuçlandırılan Muafiyet Dosyaları

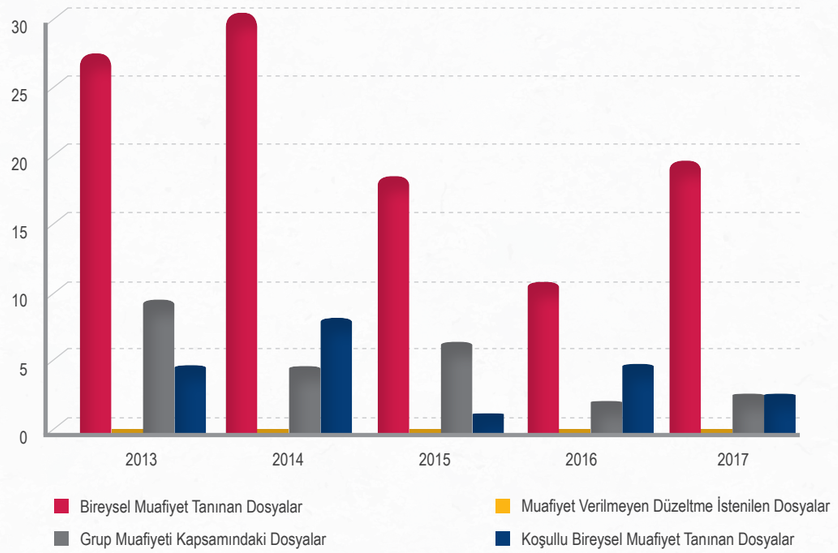

2017 yılında Rekabet Kurulu tarafından üç adet menfi tespit kararı verilmiştir. 2017 yılında sonuçlandırılan muafiyet başvurusu sayısı ise 29 olarak gerçekleşmiştir. 2017 yılında alınan muafiyet

kararlarının sonuçları itibarıyla dağılımına bakıldığında, karara konu olan anlaşma, eylem ya da kararlardan üç adedinin grup muafiyetinden yararlandığına karar verildiği, 19 adedine koşulsuz, üç adedine koşullu olmak üzere 22 adedine bireysel muafiyet tanındığı, bir adedi bakımından grup muafiyetinin ve bireysel muafiyetin birlikte söz konusu olduğu, iki adedine muafiyet tanınmadığı ve bir adedinde ise muafiyetin geri alındığı görülmektedir.

Tablo 9: Sonuçlandırılan Birleşme, Devralma ve Özelleştirme Dosyaları

Yıl	Birleşme	Devralma	Ortak Girişim	Özelleştirme	TOPLAM
2013	1	125	68	19	213
2014	4	130	63	18	215
2015	1	124	25	8	158
2016	7	161	32	9	209
2017	6	141	32	5	184

Grafik 6: Sonuçlandırılan Birleşme, Devralma ve Özelleştirme Dosyaları

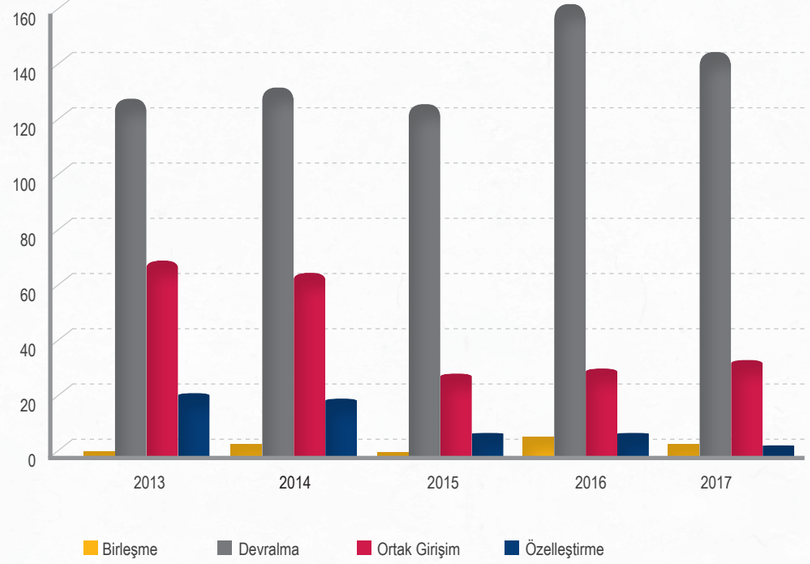

2017 yılında karara bağlanan birleşme ve devralma işlemi sayısı 184 olarak gerçekleşmiştir. 2016 yılı ile kıyaslandığında sonuca bağlanan birleşme/devralma işlemi sayısında yaklaşık %12 oranında bir azalma söz konusu olduğu görülmektedir. 2013-2016 döneminde olduğu gibi, 2017 yılında da bu kararların önemli çoğunluğunu devralma kararları oluşturmuştur. 2017 yılında Kanun'un 7. maddesi kapsamında karara bağlanan işlemlerin yaklaşık %77'sini devralma işlemidir. Ortak girişim kurulması işlemleri ise toplamda 32 dosya ile yaklaşık %17 oranında bir paya sahiptir. Bunları, altı dosya ile birleşme işlemleri, beş dosya ile de özelleştirme işlemleri izlemektedir.

Tablo 10: Karara Bağlanan Birleşme, Devralma ve Özelleştirme Dosyalarının Sonuçları

Yıl	İzin	Koşullu İzin	Red	Kapsam Dışı-Eşik Altı
2013	162	-	-	51
2014	169	3	-	43
2015	132	3	1	22
2016	177	-	-	31
2017	150	2	1	30

Grafik 7: Karara Bağlanan Birleşme, Devralma ve Özelleştirme Dosyalarının Sonuçları

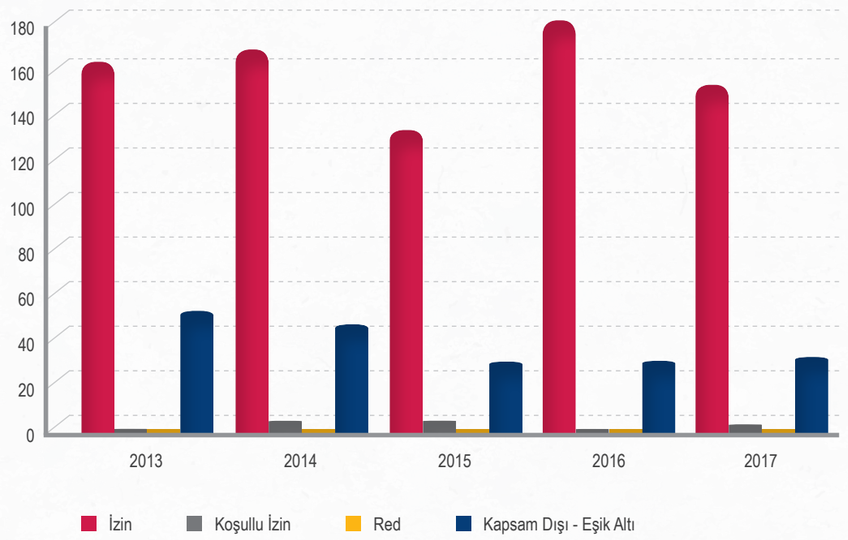

Kanun'un 7. maddesi kapsamında alınan kararların sonuçları itibarıyla dağılımına bakıldığında, 2017 yılında gerçekleşen 184 adet izin başvurusunun 30 adedinin kapsam dışı/eşik altı olduğu görülmektedir. Geri kalan 154 adet başvurunun 150 adedine koşulsuz olarak, 2 adedine ise koşullu olarak izin verildiği görülmektedir. Bir adet birleşme/devralma izin başvurusu reddedilmiştir. Birleşme/devralma kapsamında bildirilen bir işleme ise bireysel muafiyet tanınmıştır. Geçmiş beş yıllık dönem esas alındığında, bu beş yıl zarfında sadece iki birleşme/devralma işleminin yasaklandığı, bildirimi yapılan ve Rekabet Kurulunun iznine tabi olduğu anlaşılan birleşme ve devralma işlemlerinin %97-%100'ü oranındaki kısmına koşulsuz izin verildiği söylenebilecektir.

Tablo 11: Re'sen İncelenen Dosyaların Dağılımı

Yıl	4.Madde	6.Madde	Karma(4 ve 6)	7.Madde	Muafiyet/ Menfi Tespit	TOPLAM
2013	12	2	-	1	3	18
2014	9	-	-	2	-	11
2015	5	1	-	-	-	6
2016	8	1	-	-	-	9
2017	10	2	1	1	1	15

Grafik 8: Re'sen İncelenen Dosyaların Dağılımı

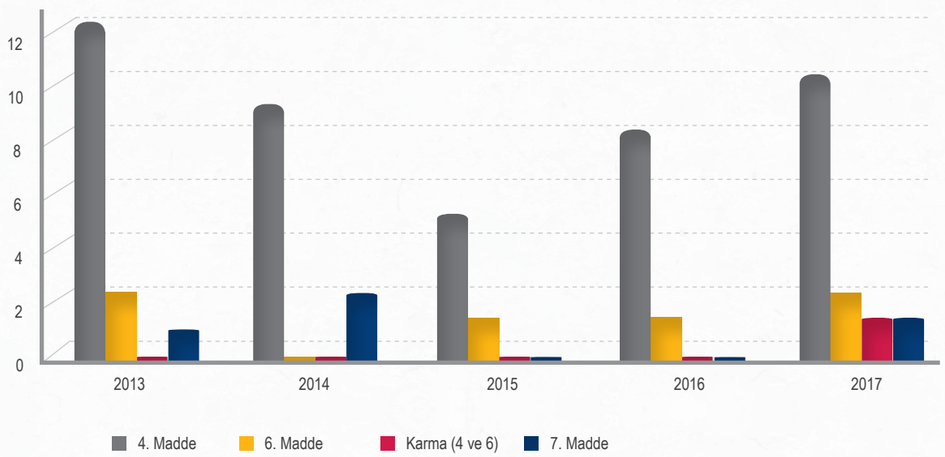

4054 sayılı Kanun'un 40. maddesi Kurula, re'sen veya kendisine intikal eden başvurular üzerine doğrudan soruşturma açma ya da soruşturma açılmasına gerek olup olmadığının tespiti için önaraştırma yapma yetkisi vermiştir. Bu çerçevede Rekabet Kurulunun 2017 yılında resen incelediği dosya sayısı 15 olarak gerçekleşmiştir. 2015 yılından itibaren Kurulun re'sen incelediği dosya sayısının bir artış seyrinde olduğu görülmektedir. Zira 2015 yılında 6 olan re'sen incelenen dosya sayısı %50 artarak 2016 yılında dokuz, 2017 yılında ise %66 artış kaydederek 15 olmuştur. Bu durum Rekabet Kurulunun yıllar itibarıyla daha proaktif bir yaklaşım benimsediği şeklinde yorumlanabilecektir.

Geçmiş beş yıllık döneme bakıldığında, her bir yılda Kurul tarafından re'sen incelenen dosyaların önemli bir kısmının Kanun'un 4. maddesine ilişkin olduğu görülmektedir. Nitekim 2017 yılında da re'sen incelenen 15 dosyanın 10 adedi 4. maddenin, iki adedi 6. maddenin, bir adedi 4 ve 6. maddenin ve bir adedi de 7. maddenin ihlal edilip edilmediğine ilişkindir. Ayrıca resen bir adet muafiyet/menfi tespit incelemesi yapılmıştır.

Tablo 12: Para Cezaları (TL)*

	Yıl	İhlaller	Birleşme / Devralma	Muafiyet / Menfi Tespit	Diğer	TOPLAM
Esastan Verilen Ceza	2013	1.187.220.597				1.187.220.597
	2014	468.233.986				468.233.986
	2015					
	2016	186.435.909				186.435.909
	2017	199.430.270				199.430.270
Yöneticilere Verilen Ceza	2013					
	2014					
	2015					
	2016					
	2017					
Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	2013			352.664		352.664
	2014			352.664		352.664
	2015					
	2016					
	2017					
Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	2013					
	2014	15.226				15.226
	2015				33.500	33.500
	2016	7.551.954				7.551.954
	2017				36.754	36.754
İşlemin Rekabet Kurulunun İzni Olmaksızın Gerçekleşmesi/ Süresi İçinde Bildirilmemesi	2013		242.813			242.813
	2014		30.452			30.452
	2015					
	2016		31.236			31.236
	2017					
9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	2013					
	2014					
	2015					
	2016					
	2017					
Yerinde incelemenin Engellenmesi	2013	15.540.501				15.540.501
	2014					
	2015					
	2016					
	2017	3.120.137			105.272	3.225.409

* Yargı kararları üzerine yeniden değerlendirilen dosyalara ilişkin verilen idari para cezaları dahil edilmemiş ve 23.01.2008 tarih, 5728 sayılı Kanun ile değişik madde bentleri dikkate alınmıştır.

Tablo 13: Kanun'un 4. ve 6. Maddesi Kapsamında Verilen Para Cezaları (TL)*

	Yıl	4. Madde Kapsamında İncelenen Dosyalar	6. Madde Kapsamında İncelenen Dosyalar	4 ve 6. Maddenin Aynı Anda İncelendiği Dosyalar	TOPLAM
Esastan Verilen Ceza	2013	1.147.004.914	40.215.683		1.187.220.597
	2014	14.662.151	453.571.835		468.233.986
	2015				
	2016	133.693.788	52.742.121		186.435.909
	2017	38.776.937	158.109.340	2.543.993	199.430.270
Yöneticilere Verilen Ceza	2013	20.179			20.719
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	2013	28.242	15.512.259		15.540.501
	2014	15.226			15.226
	2015		33.500		33.500
	2016		7.551.954		7.551.954
	2017	18.377	18.377		36.754
İşlemi Süresi İçinde Bildirmeme	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017				
Yerinde İncelemenin Engellenmesi	2013				
	2014				
	2015				
	2016				
	2017			3.225.409	3.225.409

* Yargı kararları üzerine yeniden değerlendirilen dosyalara ilişkin verilen idari para cezaları dahil edilmemiştir.

Tablo 14: Yatay ve Dikey Anlaşmaların İncelendiği Dosyalar Kapsamında Para Cezaları (TL)*

	Yıl	Yatay	Dikey	Karma
Esastan Verilen Ceza	2013	1.126.817.183	20.187.731	
	2014	14.662.151		16.662.151
	2015			
	2016	79.367.156	54.326.632	133.693.788
	2017	21.279.796	20.041.134	
Yöneticilere Verilen Ceza	2013			
	2014			
	2015			
	2016			
	2017			
Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	2013			
	2014			
	2015			
	2016			
	2017			
Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi**	2013	28.242		
	2014	15.226		15.226
	2015			
	2016			
	2017	18.377		
İşlemi Süresi İçinde Bildirmeme	2013			
	2014			
	2015			
	2016			
	2017			
9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	2013			
	2014			
	2015			
	2016			
	2017			
Yerinde İncelemenin Engellenmesi	2013			
	2014			
	2015			
	2016			
	2017	3.120.137		

* Yargı kararları üzerine yeniden değerlendirilen dosyalara ilişkin verilen idari para cezaları dahil edilmemiştir.

**Kanun'un 6. maddesi kapsamında değerlendirilen bir dosyaya ilişkin verilen idari para cezası dahil edilmemiştir.

Tablo 15: 01.01.1999 ile 31.12.2017 Tarihleri Arasında Kanun'un İlgili Hükümlerine Göre Verilen Para Cezalarının Sektörel Dağılımı* (TL)

SEKTÖR	16(3) Esastan Verilen Ceza	16(4) Yöneticilere Verilen Ceza	16/1-(a) Başvurularda Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	16/1-(b) Rekabet Kurulunun İzni Olmaksızın İşlemin Gerçekleşmesi	16/1-(c) Yerinde İncelemede Yanıltıcı ve Yanlış Bilgi	9. Maddeye İlişkin Karara Uymama	16/1-(d) Yerinde İncelemeye Engel	TOPLAM
Beyaz Eşya ve Mobilya	72.173.200							72.173.200
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	307.250.232				7.551.954		15.512.259	330.314.445
Cam ve Cam Ürünleri	19.979.808							19.979.808
Çevre ve Atık Yönetimi								
Demir Çelik ve Diğer Metaller	30.042.388							30.042.388
Diğer	358.647		1.825				32.893	393.365
Eğitim	665.880						11.446	677.326
Elektronik Ürünler	10.544.079			285.759				10.829.838
Enerji	9.557.363							9.557.363
Küçük Ev aletleri								
Gayrimenkul Faaliyetleri								
Gıda, Tarım, Ormancılık, Balıkçılık, Hayvancılık	82.952.329	35.227	2.434	330.210			3.121.536	86.441.736
İlaç, Sağlık ve Tıbbi Malzeme	50.899.251			36.720	33.530			50.969.501
İnşaat	117.738.029			83.182	15.226		105.272	117.941.709
Kâğıt ve Kâğıt Ürünleri								
Kırtasiye ve Büro Makineleri						473.778		473.778
Kimyasal Ürünler	12.179.979	20.718		26.674				12.227.371
Kültür, Sanat, Eğlence ve Spor	158.048			3.304				161.352
Lojistik ve Depolama	16.562.361			30.452				16.592.813
Madencilik	884.587							884.587
Makine ve Teçhizat	9.375.525			949				9.376.474
Medya ve Reklam	15.378.123		7.033	1.454		264.722		15.651.332
Mesleki, Bilimsel ve Teknik Faaliyetler	295.607			126.297			13.591	435.495
Mücevherat	67.327						2.908	70.235
Petrol ve Petrokimya	412.115.695		352.664		18.377			412.486.736
Posta								
Savunma Sanayi								
Sigorta								
Finans	1.196.094.295			26.078				1.217.273.685
Tarımsal İlaç ve Gübre								
Tekstil ve Hazır Giyim								
Turizm ve Konaklama	11.065.727			31.236		71.299		11.168.262
Tütün ve Alkolü İçecekler	197.295.501							197.295.501
Ulaştırma, Taşıt ve Hizmetleri	312.890.714		608	7.654	18.377			312.917.353
Yiyecek ve İçecek Hizmetleri	427.978							427.978

* Yargı kararları üzerine yeniden değerlendirilen dosyalara ilişkin verilen idari para cezaları dahil edilmemiştir.

3.5. DÜZENLEME FAALİYETLERİ

4054 sayılı Kanun'un 27. maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi, Kanun'un uygulanması ile ilgili olarak gerekli düzenlemelerin yapılması konusunda Rekabet Kuruluna görev ve yetki vermektedir.

Kurumun 2017 yılı içerisinde yürütülen düzenleme faaliyetlerine aşağıda yer verilmiştir.

3.5.1. 2017 Yılında Yürürlüğe Giren Düzenlemeler

3.5.1.1. Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2010/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2017/2)

Rekabet Kurulunun iznine tabi bileşme ve devralma işlemlerini düzenleyen 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in altı yıllık uygulaması, birleşme ve devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu tarafından daha etkin şekilde denetlenebilmesi için anılan Tebliğ'de bazı değişiklikler yapılması gerekliliğini göstermiştir. Bu gereklilik çerçevesinde yapılan çalışmalar neticesinde, Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2010/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No: 2017/2), 19.1.2017 tarihli ve 17-03/36-RM(2) sayılı Kurul Kararıyla kabul edilmiş ve 24.02.2017 tarihli ve 29989 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

2017/2 sayılı Tebliğ ile 2010/4 sayılı Tebliğ'de üç değişiklik gerçekleştirilmiştir. Bu değişikliklerin ilki, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin ikinci fıkrasında yer alan ve hangi birleşme ve devralma işlemlerinin izne tabi olduğunu belirleyen bildirim eşiklerinin iki yılda bir Kurul tarafından yeniden belirleneceğine ilişkin hükmün kaldırılmasıdır. İkinci değişiklik, 2010/4 sayılı Tebliğ'in arka arkaya gerçekleşen/yavaş ilerleyen/fark edilmeyen birleşme ve devralma işlemlerinin Rekabet Kurulu denetimine tabi tutulması amacıyla getirilen 8. maddesinin beşinci fıkrası hükmünün etkinliğini artırmak üzere, anılan fıkradaki düzenlemenin kapsamının daha uzun bir dönemi (üç yıl) ve bu dönem içerisinde aynı teşebbüs tarafından aynı ilgili ürün pazarında gerçekleştirilen işlemleri kapsayacak şekilde genişletilmesi şeklinde gerçekleştirilmiştir. Son değişiklik ise, kontrolün borsada seri işlemler vasıtasıyla farklı satıcılardan yapılan menkul kıymet alımları sonucunda elde edilmesiyle gerçekleştirilen birleşme ve devralma işlemlerinin Rekabet Kuruluna bildirilme zamanına ilişkin belirsizlikleri ortadan kaldırmak amacıyla, 2010/4 sayılı Tebliğ'in birleşme ve devralmaların bildirilmesini düzenleyen 10. maddesine borsadan alım yoluyla gerçekleştirilen birleşme ve devralma işlemlerinin Rekabet Kuruluna bildirilme zamanını ve şartlarını düzenleyen bir hükmün eklenmesi olmuştur.

3.5.1.2. Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (Tebliğ No: 2017/3)

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 5. maddesi ile Kurula, belirli koşulları taşıyan anlaşma türlerine grup olarak muafiyet tanınmasını sağlayan ve söz konusu koşulları belirleyen tebliğler çıkarma yetkisi verilmiş bulunmaktadır. Bu kapsamda, Kurul tarafından motorlu taşıtlar sektöründeki dağıtım anlaşmaları için diğer sektörlerden farklı muafiyet kuralları getirilmiştir. Söz konusu kurallar, daha

önce 12.11.2005 tarihli ve 25991 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2006 tarihinde yürürlüğe giren 2005/4 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalar ve Uyumlu Eylemlere İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği ile düzenlenmekteydi.

Bununla birlikte, 2005/4 sayılı Tebliğ'in uygulanması esnasında karşılaşılan sorunlar, Tebliğ'in pazar üzerindeki etkilerini araştırma ihtiyacını doğurmuş, bu çerçevede Kurum bünyesinde motorlu taşıtlar sektörünün rekabetçi yapısını ortaya koymayı ve sektörün yıllar içindeki gelişimini değerlendirmeyi amaçlayan bir sektör araştırması yürütülmüştür. Sektör araştırmasının bulguları, motorlu taşıtlar sektöründeki dağıtım anlaşmalarına uygulanacak muafiyet kurallarında bazı değişiklikler yapılması ihtiyacını gündeme getirmiştir.

Bu ihtiyaca binaen hazırlanan ve Rekabet Kurulunun 19.01.2017 tarihli ve 17-03/36-RM(2) sayılı kararıyla kabul edilen "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2017/3 sayılı Tebliğ)", 24.2.2017 tarihli ve 29989 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.5.1.3. 4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/4)

4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Esaslar, 21.09.2004 tarihli ve 25590 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 5234 sayılı Kanun'un 29. maddesi ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un "Kurum Gelirleri" başlıklı 39. maddesine mülga (b) bendinden sonra gelmek üzere (c) bendi olarak, "c) Yeni kurulacak olan anonim ve limited şirket statüsündeki tüm ortaklıkların sermayelerinin ve sermaye artırımı halinde artan kısmın on binde dördü nispetinde yapılacak ödemeler" hükmü eklenmiş ve bu hüküm 5234 sayılı Kanun'un Resmi Gazete'de yayımlandığı 21.09.2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, anılan 39. maddenin ikinci fıkrasında ise Kuruma ait gelirlerin T.C. Merkez Bankası veya bir devlet bankası nezdinde açılacak bir hesapta toplanacağı öngörülmüştür.

Ancak, Yatırım Ortamını İyileştirme Koordinasyon Kurulunca (YOİKK) 13.02.2016 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda şirket kuruluş ve tasfiye işlemlerinin basitleştirilmesi ve maliyetlerin azaltılmasına ilişkin olarak alınan karara istinaden 4054 sayılı Kanun'un 39. maddesinin (c) bendi kapsamında yapılması gereken ödemelerin odalar tarafından tahsil edilebilmesi amacıyla Rekabet Kurumu ile TOBB arasında gerekli protokolün hazırlanarak imzalanmasına karar verilmiştir.

Bu gerekliliğe binaen Kurum tarafından Maliye Bakanlığı Muhasebat Genel Müdürlüğünün, Hazine Müsteşarlığının ve Kurumumuz Hukuk Müşavirliğinin görüşleri alınarak hazırlanan ilgili Tebliğ 23.3.2017 tarihli, 17-11/142 sayılı Kurul kararı ile kabul edilmiş, 31.03.2017 tarihli ve 30024 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.5.1.4. 4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ (Tebliğ No: 2017/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (No: 2017/5)

4054 Sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2017/4) 31.03.2017 tarihli, 30024 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir.

Söz konusu Tebliğ'in "Kuruluş ve sermaye artırımında yapılacak ödeme" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasında, uygulamaya ilişkin diğer hususların Rekabet Kurumu ile tahsilat birimleri arasında yapılacak protokolle belirleneceği düzenlenmiştir. Uygulamada ticaret sicili müdürlüklerinin kurulu bulunduğu 238 adet ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odalarının her biri ile uygulamaya ilişkin diğer hususların belirlenmesi açısından ayrı protokol yapılmasının, zaman ve emek kaybına neden olarak süreci uzatabileceği düşüncesiyle Tebliğ'de değişiklik yapılması uygun bulunmuştur.

Bu itibarla, uygulamaya ilişkin diğer hususların tek seferde ve kısa sürede belirlenmesi amacıyla 4054 sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ (Tebliğ No:2017/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ çıkarılarak (Tebliğ No:2017/5); Tebliğin 5. maddesinin birinci fıkrası Kurum ile ticaret ve sanayi odaları veya ticaret odalarının üst kuruluşu olan Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği arasında protokol imzalanmasına yetki verecek şekilde düzenlenmiştir.

2017/5 sayılı Tebliğ, 20.04.2017 tarihli, 17-13/190-RM(4) sayılı Kurul Kararı ile kabul edilmiş ve 25.04.2017 tarihli, 30048 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

3.5.1.5. 4054 Sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16 ncı Maddesinin Birinci Fıkrasında Öngörülen İdari Para Cezası Alt Sınırının 31/12/2018 Tarihine Kadar Geçerli Olmak Üzere Artırılmasına İlişkin Tebliğ (Tebliğ No : 2018/1)

02.12.2017 tarihli ve 30258 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 2018/1 sayılı Tebliğ ile 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 16. maddesinin birinci fıkrasında düzenlenmiş olan idari para cezası alt sınırı, 2017 yılı için yeniden değerleme oranı olan % 14,47 (ondört virgül kırkyedi) esas alınarak, 01.01.2018 tarihinden 31.12.2018 tarihine kadar geçerli olmak üzere 21.036 TL (yirmibirbinotuzaltılira) olarak belirlenmiştir.

3.5.1.6. Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Kılavuz

2017/3 sayılı Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (2017/3 sayılı Tebliğ) 24.02.2017 tarihli ve 29989 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Tebliğ'in uygulanmasında göz önünde bulundurulacak hususları açıklamak ve böylece Tebliğ'in teşebbüslerce yorumlanmasında doğabilecek belirsizlikleri en aza indirmek için hazırlanan "Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliğinin Açıklanmasına Dair Kılavuz" 19.01.2017 tarihinde 17-03/35-RM/(1) sayılı Kurul kararıyla kabul edilerek yürürlüğe girmiştir.

3.5.2. Çalışmaları Devam Eden Düzenlemeler

3.5.2.1. Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı

Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'na dair Kurumumuz bünyesindeki teknik çalışmalar tamamlanmış ve konuya ilişkin Bakanlığımız bünyesinde yürütülen nihai çalışma ve değerlendirmeler sonrasında Bakanlar Kurulu Tasarısı olarak Türkiye Büyük Millet Meclisine (TBMM) sevk edilmiştir. Söz konusu Tasarı, TBMM Sa-

nayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu'nda görüşmeleri devam ederken TBMM seçimlerinin yenilenmesi nedeniyle 2011-2015 yasama dönemi sona erdiği için yasalaşamamıştır.

Gümrük ve Ticaret Bakanlığının 08.12.2015 tarihli ve 5899 sayılı yazısı ile, TBMM 24. ve 25. dönemlerinde hükümsüz sayılan kanun tasarılarının gözden geçirilmesi ve bunlardan yeniden gündeme alınması istenilenlerin ivedilikle bildirilmesi istenmiştir. 9.12.2015 tarihli ve 12865 sayılı yazımız ile, 4054 sayılı Kanun'un daha açık ve anlaşılır hale getirilmesi, teşebbüsler açısından hukuki belirliliğin artırılması, bürokrasinin azaltılması ve Kurum kaynaklarının ciddi rekabet ihlallerine yönlendirilmesi hedefleri yanında AB ve gelişmiş ülke uygulamalarına paralel düzenlemelerin hayata geçirilebilmesi amacıyla; Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı'nın TBMM'nin 26. yasama döneminde yeniden gündeme alınması talep edilmiştir. Konuyla ilgili olarak yürütülen nihai çalışma ve değerlendirmeler sonrasında hazırlanan "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin çalışmalar halihazırda Başbakanlık bünyesinde devam etmektedir.

3.5.2.2. Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz

"Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz", Rekabet Kurulunun 09.09.2015 tarihli ve 15-36/537-RM(2) sayılı kararıyla kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Ancak, Kılavuz'un uygulanması sürecinde elde edilen tecrübeler ve karşılaşılan sorunlar çerçevesinde anılan Kılavuz'un gözden geçirilmesi ihtiyacı doğmuştur. Bu ihtiyaca binaen, AB mevzuatındaki gelişmeler ve ilgili sektördeki gereklilikler de dikkate alınmak suretiyle hazırlanan "Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz Taslağı" 20.07.2017 tarihinde Kurumumuz sitesinden kamuoyu görüşüne sunulmuştur.

Ayrıca, 12.12.2017 tarihinde Rekabet Kurumu merkez binasında Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuz Taslağına yönelik olarak sektör paydaşlarından gelen görüşlerin tartışılması ve değerlendirilmesi amacıyla bir çalıştay gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Kılavuz taslağına ilişkin çalışmalar devam etmekte olup, bu çalışmaların 2018 yılı içerisinde tamamlanması planlanmaktadır.

3.5.2.3. Devam Etmekte Olan Diğer Mevzuat Çalışmaları:

Dosyaya Giriş Hakkının Düzenlenmesine ve Ticari Sırların Korunmasına İlişkin Tebliğ, Birleşme ve Devralmalarda İlgili Teşebbüs, Ciro ve Yan sınırlamalar Hakkında Kılavuz ve Birleşme Devralma İşlemlerinde Rekabet Kurumunca Kabul Edilebilir Çözümlere İlişkin Kılavuz başta olmak üzere mevcut ikincil mevzuatın gözden geçirilmesine yönelik çalışmalar devam etmektedir.

3.6. Hukuk Müşavirliği Faaliyetleri

4054 sayılı Kanun'un 55. maddesinin birinci fıkrası uyarınca Kurulun nihai kararlarına, tedbir kararlarına ve idari para cezalarına ilişkin kararlarına karşı iptal davaları 2012 yılına kadar ilk derece mahkemesi olarak Danıştay'da görülmüştür. Anılan davalarda Danıştay 13. Dairesi görevli iken 2012 yılında yapılan değişiklik ile ilk derece mahkemesi olarak Ankara İdare Mahkemeleri tayin edilmiştir. Kurul kararlarına karşı açılan davalar incelendiğinde, bunların büyük bölümünün soruşturma sonucu verilen nihai kararlara yönelik olduğu görülmektedir.

Tablo 16: 1997-2017 Yılları Arasında Kurum Lehine ve Aleyhine Açılan Davalar Listesi[2]

Kurul Kararının Niteliği	Devam Ediyor	Hitam	Genel Toplam
Soruşturma	258	892	1150
Önaraştırma	141	132	273
İlk inceleme	9	80	89
Para Cezasına İtiraz	9	48	57
Birleşme/Devralma	22	29	51
Özelleştirme	1	32	33
Muafiyet	26	30	56
Geçici Tedbir	1	8	9
Süreli Para Cezası		10	10
Bilgi Belge İsteme	4	16	20
Zımni Ret İşleminin İptali	1	9	10
Yerinde İnceleme Yapılırken Eksik Belge Verilmesi	1	6	7
Bildirime Karşı	1	6	7
Ortak Girişim	1	6	7
Menfi Tespit	2	4	6
Muafiyetin Geri Alınması		2	2
Kapsam Dışı	27	53	80
Dava Açılması	2		2
Diğer Teknik Davalar	5	3	8
Geçici Tedbir Süreli Para cezası		1	1
Tedbir		1	1
Kurul Kararına İtiraz	7	2	9
Butlan*	8		8
Müdahil*		1	1
İcra Takibi*		1	1
Diğer İdari İşlemlerle ilgili Davalar*	78	401	479
İptal Davası*	24	283	307
Diğer Cezai İşlemlerle ilgili Davalar*	129	104	233
TOPLAM	**760**	**2170**	**2930**

*Bu davalar doğrudan mesleki konularla ilgili olmayıp mesleki kararlara ilişkin davaların devamı niteliğinde ya da diğer davalara ilişkindir.

[2] Danıştay tarafından iptal edilen ve Kurul tarafından dosyaların yeniden değerlendirilmesi sonucunda alınan kararlar mükerrerliği önlemek için tablolarda gösterilmemiştir.

Tablo 17: 2017 Yılında Kurul Kararlarına Karşı Açılan Davalar Listesi

Kurul Kararının Niteliği	Devam Ediyor	Hitam	Genel Toplam
Soruşturma	35		35
Devralma	4		4
Muafiyet	14	1	15
Önaraştırma	4		4
İlk İnceleme	19		19
Madde 42/2	4		4
İptal Davası*	7		7
Para Cezasına İtiraz	1		1
Kurul Kararına İtiraz	1		1
Bilgi Belge İsteme	26	9	35
İcra Takibi*	1		1
Diğer İdari İşlemlerle İlgili Davalar*	8	9	17
Diğer Ceza İşlemlerle İlgili Davalar*	2		2
Toplam	**126**	**19**	**145**

* Bu davalar doğrudan mesleki konularla ilgili olmayıp, mesleki kararlara ilişkin davaların devamı niteliğinde ya da diğer davalara ilişkindir.

Tablo 18: 2013-2017 Yıllarında Sonuçlanan Davaların Sonuçlarına Göre Dağılımı

Mahkeme Kararı Sonucu	2013	2014	2015	2016	2017
Kurum Aleyhinde	33	13	12	15	9
Kurum Lehinde	89	72	82	67	115
Diğer*	7	9	4	7	7
Toplam	**129**	**94**	**98**	**89**	**131**

*Diğer kaleminin altında davanın açılmamış sayılması, dilekçenin reddi, görev yönünden ret, kısmen kabul kısmen ret, feragat nedeniyle veya diğer nedenlerle karar verilmesine yer olmadığı halleri toplulaştırılmıştır.

Tablo 18'de 2013-2017 döneminde mesleki konularla ilgili davaların ne şekilde sonuçlandığına ilişkin bilgi yer almaktadır. Buna göre, o yıl içinde sonuçlanan mesleki konularla ilgili davalardan 2013 yılında %68,99'u, 2014 yılında %76,60'ı, 2015 yılında %84,69'u, 2016 yılında %75,28'i Kurum lehine sonuçlanmıştır. 2017 yılında ise bu oran, sonuçlanan toplam 131 adet davanın 115 adedi Kurum lehine olmak üzere, %87,78 olarak gerçekleşmiştir.

3.7. Kartel ve Yerinde İnceleme Destek Birimi Faaliyetleri

Kartel ve Yerinde İnceleme Destek Birimi (Kartel Birimi) tarafından 2017 yılında başvurusu alınan dosyalara ilişkin olarak Kurul, 28.11.2017 tarihli, 17-39/636-276 sayılı ve 14.12.2017 tarihli, 17-41/640-279 sayılı kararlarıyla 4054 sayılı Kanun'un ilgili hükümleri ve Kartellerin Ortaya Çıkarılması Amacıyla Aktif İşbirliği Yapılmasına Dair Yönetmelik (Pişmanlık Yönetmeliği) uyarınca başvuru sahiplerine cezadan tam bağışıklık sağlamıştır.

Başvurusu 2017 yılında yapılıp inceleme süreci tamamlanan bir dosyada Kurulun 09.08.2017 tarihli, 17-26/412-184 sayılı kararıyla ilgili teşebbüs hakkında soruşturma açılmasına gerek olmadığına, 4054 sayılı Kanun'un 9(3)maddesi uyarınca görüş gönderilmesine karar verilmiştir.

Kartel Birimi tarafından 2017 yılında alınan iki başvuruya ilişkin olarak ise Kurul tarafından inceleme süreci devam etmektedir.

Meslek personeli tarafından yürütülen yerinde incelemelerin performansının artırılması amacına yönelik olarak Rekabet Uzman Yardımcıları Eğitim Programı kapsamında kurgusal bir yerinde inceleme senaryosu hazırlanmıştır. Program çerçevesinde, katılımcıların uygulama yetkinliklerinin artırılmasına ve karşılaşılabilecek pratik sorunların çözümüne katkıda bulunulmuştur.

3.8. Ekonomik Analiz ve Araştırma Faaliyetleri

Türkiye'de faaliyet gösteren sigorta şirketlerinin trafik sigortalarında birlikte fiyat artışları yapmak suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine ilişkin olarak kapsamlı bir şekilde istatistiki ve ekonometrik yöntemler ile pazar payı ve fiyat analizleri yapılmıştır. Ayrıca fiyat ile talep ve fiyat ile maliyet arasındaki ilişki aynı yöntemlerle irdelenmiştir. Tüm bu incelemeler sonucunda 2015 yılının ikinci yarısında trafik sigortası primlerinin arttığı, soruşturma taraflarının eşzamanlı ve devamlılık arz eden şekilde pazarda danışıklı hareket ettiğine dair bir tespitte bulunulamadığı, prim artışlarının talep değişimleri ile açıklanamayacağı, prim artışlarının aynı dönemde maliyetlerde görülen artışlarla bağlantılı olabileceği sonucuna ulaşılmıştır.

Kardemir Karabük Demir Çelik Sanayi ve ortaklarının satış politikası ve faaliyetlerine yönelik açılan soruşturma kapsamında, *"Elzinga-Hogarty testi"* analizi çerçevesinde ilgili coğrafi pazar tespiti yapılmıştır. Bu tespit sonucunda soruşturma konusu ürün bakımından coğrafi pazarın Karadeniz Bölgesinden daha geniş bir alanı kapsadığı değerlendirilmesi yapılmıştır.

Ulusoy Deniz Taşımacılığı A.Ş., Ulusoy Gemi İşletmeleri A.Ş., Ulusoy Ro-Ro İşletmeleri A.Ş., Ulusoy Ro-Ro Yatırımları A.Ş., Ulusoy Gemi Acentalığı A.Ş., Ulusoy Lojistik Taşımacılık ve Konteyner Hizmetleri A.Ş. ve Ulusoy Çeşme Liman İşletmesi A.Ş. hisselerinin UN Ro-Ro İşletmeleri A.Ş. tarafından devralınması işlemi kapsamında, *"varsayımsal tekel testi"* olarak bilinen yöntemlerden biri olan *"Full Equilibrium Relevant Test (FERM)"* analizi ile pazar analizi yapılmıştır. *"Logit talep modeli"* kullanarak talep esneklikleri tahmin edilmiştir. Çapraz ve kendi fiyat esneklikleri ve veri setindeki diğer veriler kullanılarak da FERM testi tahmin edilmiştir. Bu yöntem ile yapılan ilgili pazar analizi sonucunda her durumda İzmir çıkışlı hatlardan daha geniş bir pazarın varlığına işaret edildiği ve işlemin ro-ro hizmetleri pazarında fiyat artışlarına yol açmasının muhtemel olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

UN Ro-Ro İşletmeleri A.Ş. tarafından gerçekleştirilen söz konusu devralma işlemi ile ilgili olarak tarafların ikinci yazılı görüşlerinin değerlendirilmesi neticesinde de *"FERM testine"* dayanılarak hazırlanan yukarıda bahsi geçen raporda değişikliğe yol açacak herhangi bir hususa rastlanmadığı sonucuna varılmıştır.

MERCEDES-Benz Türk A.Ş.'nin (MBT) beton pompası üreticileriyle yaptığı anlaşmalar ve bu üreticilere yönelik uyguladığı indirim sistemleri yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesinin ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik açılan soruşturma kapsamında tespiti beklenen ilgili ürün

pazarının en sağlıklı şekilde talep ve arz ikamesi olanaklarına ilişkin bir pazar araştırması neticesinde belirlenebileceği ve MBT'nin uygulamış olduğu indirim sisteminin görevli raportörlerce dosya kapsamındaki belgelerle birlikte değerlendirilmesinin daha uygun olacağı sonucuna ulaşılmıştır.

TTNET A.Ş.'nin perakende sabit geniş bant internet erişim hizmetleri, toptan sabit geniş bant internet erişim hizmetleri ve ödemeli televizyon yayıncılığı hizmetleri pazarlarında 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti amacıyla açılan soruşturma kapsamında, TTNET A.Ş.'nin birinci yazılı savunmasında yer verilen ilgili ürün pazarına yönelik analiz değerlendirilmiştir. *"FERM testi"* tahmin edilerek, teşebbüsün ilgili ürün pazarının sabit ve mobil genişbant hizmetlerini kapsadığını ortaya koyduğu iddiasının kabul edilebilir olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Ambarlı Limanında faaliyet gösteren Mardaş Marmara Deniz İşletmeciliği A.Ş.'nin denizcilik alanında faaliyet gösteren Arkas Holding tarafından kontrol edilen Limar Liman ve Gemi İşletmeleri tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi kapsamında, "*FERM testi*" ile pazar analizi yapılmıştır. Söz konusu analiz sonucunda, eşik değer %5 olarak kabul edilirse Marport, Kumport, Mardaş, Asyaport ve Haydarpaşa limanlarından oluşan; eşiğin %10'a çıkarılması halinde ise analiz kapsamında yer alan dokuz limandan daha geniş bir pazarın varlığına işaret ettiği sonucuna ulaşılmıştır.

Ayrıca, 2016 ve 2017 yıllarına ait Birleşme ve Devralma Görünüm Raporları hazırlanmıştır.

3.9. Uluslararası İlişkiler Faaliyetleri

2017 yılında başta Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) ve Uluslararası Rekabet Ağı (ICN) olmak üzere çok taraflı toplantılara katılım ve katkı sağlanmasına yönelik süreçler takip edilmiştir.

3.9.1. Avrupa Birliği (AB)

2017 yılının ilk yarısında Kurumun faaliyet alanına giren konulara ilişkin olarak, Avrupa Komisyonu ile görüşmelerde bulunulmuş, ülkemizin Türkiye'nin Avrupa Birliği üyeliğine hazırlanmasına yönelik yapılacak çalışmaların yönlendirilmesi, izlenmesi ve koordinasyonu ile üyelik sonrası çalışmaların koordinasyonundan sorumlu olan AB Bakanlığı'na 2016-2019 Ulusal Eylem Planına yönelik katkı sağlanmıştır.

3.9.2. Çok Taraflı İlişkiler

3.9.2.1. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

OECD tarafından 9 Mart 2017 tarihinde Paris/FRANSA'da düzenlenen "Pazar Çalışmaları İçin Sektörlerin veya Endüstrilerin Seçimi ve Önceliklendirilmesi Hakkında Çalıştay"a katılım sağlanmıştır. Katılımcı üye ülkelerin temsilcileri tarafından sunum ve tartışmalar gerçekleştirilmiştir.

OECD Rekabet Komitesi'nin ve bu komiteye bağlı iki çalışma grubunun 19-23 Haziran 2017 tarihleri arasında Paris/FRANSA'da düzenlenen toplantılarında, "Elektrik Sektöründe Radikal Yenilikler", "Pazar Araştırmalarının Yapılmasına İlişkin Geliştirilen Metotlar", "Satış Sonrası Ürün ve Hizmetler Pazarındaki Rekabet Problemleri", "Çok Taraflı Pazarlarda Geleneksel Rekabet Hukuku Kurallarının Kullanımının Yeniden Düşünülmesi" ve "Algoritmalar ve Rekabet İhlalleri" konularında sunum ve tartışmalar gerçekleşmiştir. Toplantıda Kurum "Pazar Araştırmalarının Yapılmasına İlişkin Geliştirilen Metotlar" ve "Satış Sonrası Ürün ve Hizmetler Pazarındaki Rekabet Problemleri" konularında katkı sağlayarak 2016 yılı Faaliyet Raporumuzu sunmuştur.

OECD Rekabet Komitesinin ve bu komiteye bağlı iki çalışma grubunun Paris/FRANSA'da 4-6 Aralık 2017 tarihleri arasında düzenlediği toplantılar ile 7-8 Aralık 2018 tarihleri arasında yine OECD tarafından düzenlenen Global Rekabet Forumuna katılım sağlanmıştır. Toplantılarda tartışılan başlıca konular "Finansal Krizin Üzerinden Geçen 10 Yıl – Finansal Sektördeki Düzenleyicier ve Rekabet Otoriteleri Arasındaki İşbirliği", "Rekabet Hukuku Çerçevesinde Getirilen Çözüm Yollarının Sınır Ötesi Etkileri", "Kurumsal Yatırımcıların Ortak Mülkiyeti ve Rekabet Üzerindeki Etkileri", "Rekabet ve Demokrasi", "Küçük ve Gelişmekte Olan Ülkelerin Rekabet Kurumlarına Bakış: Güçlüklerin Üstesinden Gelmek ve Başarıya Ulaşmak" ve "Kamu Piyasalarında Rekabet" olarak gerçekleşmiştir. Kurumumuz tarafından "Rekabet Hukukunda Yargı Perspektifi" ve "Rekabet Hukukunda Güvenli Limanlar ve Yasal Karineler" konulu oturumlara katkı sağlanmıştır.

3.9.2.2. Birleşmiş Milletler Ticaret Kalkınma Konferansı (UNCTAD)

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) tarafından düzenlenen Tüketicinin Korunması Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu 2. Toplantısı ve Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu 16. Toplantısı 3-7 Temmuz 2017 tarihleri arasında Cenevre/İSVİÇRE'de gerçekleştirilmiştir.

Tüketicinin Korunması Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu toplantısında (3-4 Temmuz 2017) e-ticarette tüketicinin korunması, tüketicinin korunması konusunda teknik yardım ve kapasite geliştirme çalışmaları, dezavantajlı tüketicilerin korunması ve tüketicinin korunmasına ilişkin Birleşmiş Milletler rehberinin ulusal ve bölgesel uygulaması konuları tartışılmıştır.

Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu Toplantısında (4-7 Temmuz 2017) ise genç ve küçük rekabet otoritelerinin yoğunlaşma kontrolü rejimlerinin tasarımında karşılaştığı zorluklar, Arjantin'in rekabet hukuku ve politikası alanında gözden geçirilmesi, rekabet hukuku ve politikası alanında kapasite geliştirme faaliyetleri ve sınır aşan rekabet vakalarında uluslararası işbirliği konuları ele alınmıştır. Toplantılarda Kurumun rekabet dosyalarında uluslararası işbirliği tecrübesi başta olmak üzere ilgili konularda katkı sağlanmıştır.

Birleşmiş Milletler Ticaret ve Kalkınma Konferansı (UNCTAD) bünyesinde yer alan Ticaret ve Kalkınma Komisyonunun 9. Dönem Toplantısı 27 Kasım-1 Aralık 2017 tarihlerinde Cenevre/İSVİÇRE'de gerçekleştirilmiştir. Söz konusu oturumlarda 2017 yılında düzenlenen tek yıllık ve çok yıllık uzman toplantıları ile Rekabet Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu ve Tüketiciyi Koruma Hukuku ve Politikası Hükümetlerarası Uzmanlar Grubu Toplantılarının değerlendirme ve sonuç raporları ele alınmıştır.

3.9.2.3. Uluslararası Rekabet Ağı (ICN)

ABD Federal Ticaret Komisyonu (FTC) ve Adalet Bakanlığı'nın (DoJ) ev sahipliğinde 15-16 Şubat 2017 tarihlerinde Washington D.C.'de gerçekleştirilen Uluslararası Rekabet Ağı'nın (International Competition Network - ICN) Birleşmeler-Soruşturma Teknikleri Çalıştayı'na katılım sağlanmıştır.

Çalıştay'da kırktan fazla ülkenin kamu ve özel sektör temsilcileri, birleşme ve devralma incelemelerinde zarar teorisinden veri toplamaya,

mülakat tekniklerinden pazara giriş, pazarda büyüme ve pazar gücüne ilişkin ekonomik analizlere, pazar tanımından tek taraflı ve işbirliği doğurucu etkilere kadar tüm inceleme sürecine ilişkin sunumlar ve tartışmalar gerçekleştirmiştir.

Portekiz Rekabet Otoritesi tarafından Porto/PORTEKİZ'de düzenlenen, Uluslararası Rekabet Ağı'nın "Yıllık Konferansı"na 10-12 Mayıs 2017 tarihleri arasında katılım sağlanmıştır. Konferans, 9 Mayıs 2017 tarihinde Dünya Bankası (World Bank Group), Uluslararası Ticaret Odası (International Chamber of Commerce) ve Uluslararası Barolar Birliği (International Bar Association) tarafından düzenlenen "Ön ICN Toplantısı" ile başlamıştır. Konferansın geri kalan bölümünde her biri başka bir ICN Çalışma Grubu tarafından planlanan oturumlar düzenlenmiştir. Bu oturumlarda son yıllarda rekabet hukuku ve iktisadı alanında öne çıkan önemli konular konuşmacılar tarafından tartışılmıştır.

Uluslararası Rekabet Ağı'nın "Yıllık Kartel Çalıştayı" 4-6 Ekim 2017 tarihleri arasında Kanada Rekabet Otoritesi tarafından Ottawa/KANADA'da düzenlenmiştir. Çalıştayın bu yılki ana konusu kamu ihale ve alım süreçlerindeki kartel anlaşmaları olup, kurumlar arası işbirliğinin konu edildiği oturuma Kurum tarafından katkı sağlanmıştır.

Uluslararası Rekabet Ağı (ICN) ve İtalyan Rekabet Kurumu tarafından 30 Kasım-1 Aralık 2017 tarihleri arasında Roma/İTALYA'da düzenlenen ICN Tek Taraflı Davranışlar Çalıştayına katılım sağlanmıştır. Çalıştayda rekabet hukukunun dijital çağda uygulanması, platform pazar gücünün değerlendirilmesi ve parite anlaşmalarının değerlendirilmesi gibi konular ele alınmıştır.

Meksika Federal Ekonomik Rekabet Komisyonunun (COFECE) ev sahipliğinde, Uluslararası Rekabet Ağı (ICN) – Birleşme Çalışma Grubu (MWG) tarafından organize edilen "ICN Birleşme Çalıştayı" 12-13 Aralık 2017 tarihleri arasında MEKSİKA'nın başkenti Meksiko'da gerçekleştirilmiştir. Çok sayıda ülkenin temsil edildiği Çalıştayda, birleşme işlemlerinde modern soruşturma teknikleri ile ilgili pazarın tespitine yönelik yaklaşımlar tartışılmıştır. Çalıştay kapsamında çeşitli ülkelerin ilgili idari otoritelerinin önemli birleşme/devralma kararlarıyla birlikte Rekabet Kurulunun 09.07.2015 tarihli, 15-29/420-117 sayılı *"Anadolu-Migros"* kararı katılımcıların bilgisine sunulmuştur.

Ayrıca, ICN'in çeşitli Çalışma Grupları bünyesinde telekonferanslar ve internet üzerinden konferanslar takip edilmiştir.

3.9.2.4. Avrupa Rekabet Ağı (ECN)

Avrupa Rekabet Ağı (ECN) bünyesinde yer alan Adli Çalışma Grubu'nun (The Forensic Information Tecnology-FIT Working Group) 28-29 Eylül 2017 tarihlerinde Bergen/NORVEÇ'de düzenlenen toplantısına katılım sağlanmıştır.

Toplantıda; "Bulut Servislerde Bulunan Verilerin Mobil Cihazlar Üzerinden Elde Edilmesi", "Yerinde İncelemelerde Elde Edilen İmaj Dosyalarındaki Resimlerin İncelenmesinin Önemi", "ECN OSINT Alt Çalışma Grubunun Faaliyetleri Hakkında Bilgilendirme", "NUIX Üzerinde Python Betikleri ile Veri Analizi" ve "EAFIT Tools Projesinin Sonuç Raporunun Açıklanması" başlıklı sunumlar gerçekleştirilmiştir.

3.9.2.5. Uluslararası Konferanslar

Çeşitli ülke rekabet otoritelerince düzenlenen ve Kurumumuz tarafından katılım sağlanan konferanslar aşağıda yer almaktadır.

- 2-3 Mart 2017 tarihlerinde Kiev/UKRAYNA'da düzenlenen 6. Ukrayna Rekabet Forumu'na katılım sağlanarak, "Rekabet Kurumunun İnceleme Yetkileri ve Bu Yetkilerin Etkin Kılınması" konusunda bir sunum gerçekleştirilmiştir.
- 8-9 Mart 2017 tarihlerinde Malezya Rekabet Komisyonu (MRK) tarafından Kuala Lumpur/MALEZYA'da düzenlenen "7. ASEAN Rekabet Konferansı"na katılım sağlanmıştır.
- 15-17 Mart 2017 tarihlerinde Berlin/ALMANYA'da, Almanya Rekabet Otoritesi (Bundeskartellamt) ev sahipliğinde düzenlenen "18. Uluslararası Rekabet Konferansı"na katılım sağlanmıştır.
- 28-31 Mart 2017 tarihlerinde Washington D.C./ABD'de Amerikan Barolar Birliği (ABA) Antitröst Hukuku Birimi tarafından düzenlenen "Antitröst 2017 Bahar Toplantısı"na katılım sağlanmıştır.
- 25-27 Nisan 2017 tarihlerinde Kazan/RUSYA'da, Rusya Federal Antitekel İdaresi (Russia Federal Antimonopoly Service) ev sahipliğinde düzenlenen "Perakende Sektöründe Tekel Karşıtı Düzenlemeler ve Kartellerle Mücadele Konferansı"na katılım sağlanmıştır.
- 17-18 Mayıs 2017 tarihlerinde Bükreş/ROMANYA'da Romanya Rekabet Konseyi (RRK) tarafından "Romanya Rekabet Hukuku ve Uygulamalarının 20. Yıldönümü" kutlamaları kapsamında düzenlenen konferansa katılım sağlanmış ve sunum gerçekleştirilmiştir.
- 4-5 Temmuz 2017 tarihinde Global Competition Review (GCR) tarafından Brüksel/BELÇİKA'da düzenlenen "GCR Live 9. Yıl-

ık Brüksel Konferansı: Genel Görünüm" etkinliğine katılım sağlanmıştır.

- Fordham Üniversitesi Rekabet Hukuku Politika Enstitüsü tarafından 12-15 Eylül 2017 tarihleri arasında Fordham Üniversitesi Hukuk Fakültesinde Newyork/ABD'de düzenlenen 44. Uluslararası Antitröst Hukuku ve Politikası Konferansına ve bu Konferans öncesi düzenlenen Rekabet Otoriteleri Başkanlar Oturumuna katılım sağlanmış ve toplantı kapsamında çeşitli görüşmelerde bulunulmuştur.
- 15 Eylül 2017 tarihinde Leeds Üniversitesi Hukuk Fakültesine bağlı İş Hukuku ve Uygulamaları Merkezi (The Centre for Business Law and Practice – CLPB) ile Uluslararası Hukuk ve Ekonomi Merkezi (The International Center for Law and Economics – ICLE) tarafından Leeds/İNGİLTERE'de düzenlenen "Küresel Çerçevede Rekabet Hukuku: Transatlantik İlişkilerin Analizi" konulu konferansa katılım sağlanmıştır.
- Rusya Antitekel İdaresi tarafından 18-21 Eylül 2017 tarihlerinde Veliky Novgorod/RUSYA'da düzenlenen "Rusya Rekabet Haftası"na katılım sağlanmış, etkinlikler kapsamında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü Uluslararası Çalışma Grubu oturumunda Kurum tarafından sunum gerçekleştirmiştir.
- Hırvatistan Rekabet Kurumunun 20. Kuruluş Yıldönümü kapsamında 15 Kasım 2017 tarihinde HIRVATİSTAN'ın başkenti Zagreb'te düzenlenen "Rekabet Davalarında Yargısal Koruma" temalı konferansa katılım sağlanmıştır.
- 8-10 Kasım 2017 tarihleri arasında BREZİLYA'nın başkenti Brasilia'da düzenlenen "5.

BRICS Uluslararası Rekabet Konferansı"na katılım sağlanmıştır.

- 17-18 Kasım 2017 tarihleri arasında Gürcistan Rekabet Otoritesi tarafından GÜRCİSTAN'ın Başkenti Tiflis'te "Rekabet Politikası – Güncel Eğilimler ve Zorluklar" konulu konferansa katılım sağlanmıştır. Kurum tarafından, "Türkiye'de Rekabet Hukuku ve Uygulaması: Genel Bir Bakış" başlıklı Kurumu deneyimlerini anlatan bir sunum gerçekleştirilmiştir
- 5-6 Aralık 2017 tarihlerinde Moskova/RUSYA'da, Rusya Federasyonu Federal Antitekel İdaresi tarafından üçüncü kez düzenlenen ve konusu "Dijital Ekonomi ve Rekabet" olarak belirlenen "Antitekel Politikası: Bilim, Uygulama, Eğitim" başlıklı konferansa katılım sağlanmıştır.
- Arnavutluk Cumhuriyeti Rekabet Otoritesi tarafından 11-12 Aralık 2017 tarihleri arasında Tiran/ARNAVUTLUK'ta düzenlenen "Arnavutluk'taki Rekabet Politikasının 13 Yıllık Tecrübesi" konulu konferansa katılım sağlanarak, "Birleşme Devralmaların Bildirimi ve Değerlendirilmesi" başlıklı oturumda, Kurum tarafından sunum yapılmıştır.

3.9.2.6. Uluslararası Eğitim Seminerleri

30 Haziran- 2 Temmuz 2017 tarihleri arasında Kandiye-Girit/YUNANİSTAN'da, Avrupa Rekabet ve Regülasyon Yaz Okulu Programı (The Competition and Regulation European Summer School and Conference, CRESSE) kapsamında düzenlenen "12. Uluslararası Rekabet ve Düzenleme Konferansı"na katılım sağlanmıştır.

25-27 Ekim 2017 tarihleri arasında Barselona/İSPANYA'da, Barcelona Graduate School of Economics ev sahipliğinde "Birleşme ve Devralmaların Rekabetçi Etkileri" konulu bir eğitim düzenlenmiştir. İlgili eğitimde; "Birleşme ve Devralmalar Kapsamında Tek Taraflı Etkiler, UPP (Upward Pricing Pressure – Yukarıya Doğru Fiyat Baskısı) Yaklaşımı ve İlgili Yöntemler", "Mobil İletişimdeki Birleşme ve Devralmalar", "Birleşme ve Devralmalar Kapsamında Koordineli Etkiler", "Birleşme ve Devralmaların Yatırım ve İnovasyon Üzerine Etkileri", "Yatay Olmayan Birleşme ve Devralmalar", "Etkinlik Kazanımları" ve "Birleşme ve Devralmalarda Taahhüt Mekanizması" konuları ele alınmıştır.

30 Ekim-3 Kasım 2017 tarihleri arasında Bakü/AZERBAYCAN'da, TODAİE tarafından "53. Dönem Kamu Diplomasisi Eğitimi İnceleme Programı" kapsamında düzenlenen eğitim seminerine katılım sağlanmıştır.

8 Kasım 2017 tarihinde Brasilia'da düzenlenen 5. BRICS Uluslararası Rekabet Konferansı'na katılım kapsamında 'Rekabet Analizi Dersleri' seminerine katılım sağlanmıştır. Brezilya Rekabet Otoritesi (CADE), European Summer School and Conference in Competition&Regulation (CRESSE), Law and Economics Research Group (GDEC), Institute of Economics at the Federal University of Rio de Janeiro (UFRJ) ve Institute of Economics (IE)'in işbirliğinde düzenlenen seminerde, internet satışlarında dikey kısıtlamalar, kartel tarama teknikleri ve zarar tahminleri, birleşme ve devralmaların tek taraflı etkileri, rekabetçi çözümlerin tasarımı, rekabet hukuku ve bağımsızlık çatışması ve paylaşım ekonomilerinde rekabet hukuku uygulamaları gibi güncel konular tartışılmıştır.

3.9.3. İkili İlişkiler

19-21 Temmuz 2017 tarihleri arasında Tunus/TUNUS'ta düzenlenen ve hedefi Tunus ile Türkiye'nin ilişkilerini daha da artırmak olan Türkiye-Tunus 3. Dönem Ortaklık Toplantısına

Rekabet Kurumu, 20. kuruluş yılını kamu kurumlarının temsilcilerinin ve iş dünyası delegelerinin yanı sıra çok sayıda ülkenin Rekabet Kurumlarının yöneticileri ile uluslararası örgütlerin yetkililerinin katıldığı "Rekabet Hukuku ve Politikasının Ekonomiye Etkileri" temalı bir toplantıyla kutlamıştır.

katılım sağlanmıştır. Toplantıda Tunus ile Türkiye arasındaki ekonomik ilişkilerin geliştirilmesi kapsamında Kurum ve Tunus Rekabet Otoriteleri arasında "İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır. Söz konusu anlaşma ile Tunus Rekabet Otoriteleri ile Kurum arasında ticari sır içermeyen bilgilerin değişimi, inceleme tekniklerinin geliştirilmesi, rekabet hukuku alanındaki deneyim ve tecrübelerin aktarılması gibi konularda işbirliği yapılmasının önü açılmıştır.

Kurumumuzun 20. Kuruluş Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde 31 Ekim 2017 tarihinde İstanbul'da Peru Rekabet Otoritesi (INDECOPI) ile İşbirliği Protokolü imzalanmıştır. İşbirliği Protokolü ile iki kurum arasındaki işbirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Rekabet Kurumu ve FAS Rusya işbirliğiyle, 24 Mayıs 2017 tarihinde İstanbul'da gerçekleştirilen ICT Çalışma Grubu'nun 8. oturumunda, ülke rekabet otoriteleri ve akademisyenlerin katılımıyla, bilişim ve iletişim teknolojileri pazarlarında rekabet ve regülasyon ana çerçevesi dahilinde "Dijital Pazarların Özellikleri ve İktisadi Analizi" ile "Yakınsayan Telekomünikasyon, Medya ve Bilişim Teknolojileri Sektörlerinde Çoklu Oyun Paketlerinin Değerlendirilmesi" konuları ele alınmıştır.

3.10. Eğitim Faaliyetleri

Kurum 2017 yılı içinde gerçekleştirdiği eğitim faaliyetleri ile bir yandan personelinin gelişimini sağlamaya devam etmiş, diğer yandan ülkemizde rekabet kültürünün yayılması için çeşitli etkinliklerde bulunmuştur. Bu çerçevede yapılan faaliyetleri iki ana başlık altında toplamak mümkündür.

3.10.1. Kurum Personeline Yönelik Eğitimler

AB'de ve ABD'de Hukuk, Rekabet ve Regülasyon, Regülasyon ve Kamu Yönetimi alanındaki bilgi birikiminin aktarılması amacıyla Kurum her yıl belirli koşulları karşılayan rekabet uzmanlarını yurtdışındaki seçkin üniversitelerde yüksek lisans eğitimi almak üzere görevlendirmektedir. Bu çerçevede iki Rekabet Uzmanı ayrıntıları Tablo-19'da yer alan eğitimlerine başlamışlardır.

Tablo 19: 2017 Yılında Yurtdışı Yüksek Lisans Eğitimine İlişkin Bilgiler

Ülke	Üniversite	Bölüm
ALMANYA	Freie Universität Berlin Hukuk Fakültesi	Avrupa ve Uluslararası Ticaret, Rekabet ve Regülasyon Hukuku
İNGİLTERE	İşletme (MBA)	Cass Business School – City University of London İşletme Fakültesi

Uluslararası kuruluşlarda staj yapmak üzere kullanılabilecek kontenjanlardan yararlanmak amacıyla, Kurum Bakanlar Kurulu tarafından tahsis edilen OECD'de secondee olarak adlandırılan geçici uluslararası memuriyet görevi için bir yıl süreyle bir Rekabet Uzmanı görevlendirilmiştir.

Kurumda göreve başlayan 14. Dönem Rekabet Uzman Yardımcılarına yönelik Temel Eğitim, Hazırlayıcı Eğitim ve Staj'dan oluşan bir eğitim programı uygulanmaya başlamıştır. 17 Mayıs 2017 tarihinde başlayan söz konusu eğitim programı 22 Eylül 2017 tarihinde sona ermiştir.

Çeşitli birimlerde çalışan personel görevleri çerçevesinde Tablo 20'de yer alan eğitim programlarına katılmışlardır.

Tablo 20: Kurum Personeline Sağlanan Eğitim Etkinlikleri

Tarih	Eğitim Konusu	Eğitim Veren Kurum/ Kuruluş/Kişi
3-4 Ekim 2017 Rize	Kurumumuz orta ve üst düzey yöneticileri ile meslek personeline yönelik olarak 2016-2017 yıllarında alınan Rekabet Kurulu ve Yargı Kararlarında öne çıkan hususlar, AB'de ve ABD'de Son Dönemdeki Önemli Kararlar, Algoritma ve Rekabet İhlali, Enerji Sektöründe Yakınsama, Adli Bilişim ve Denetim ve Uygulama Daireleri faaliyetlerinin ele alındığı eğitim	Rekabet Kurumu
25 Eylül-13 Ekim 2017 Ankara/Hatay Gaziantep/ Bakü	Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü (TODAİE) tarafından düzenlenen 53. Dönem Kamu Diplomasisi Eğitim Programına katılım	TODAİE
28-29 Eylül 2017 12 Ekim 2017 Ankara	Elektronik Belge Yönetim Sistemi'nin (EBYS) yeni versiyonunun kullanımına yönelik olarak Bilgi Yönetimi Dairesi Başkanlığı koordinasyonunda düzenlenen eğitim	Rekabet Kurumu
21 Aralık 2017 Ankara	Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğünce düzenlenen "İş Hayatına Uyum Programı"semineri	Ankara Valiliği Aile ve Sosyal Politikalar İl Müdürlüğü

3.11. Rekabet Savunuculuğu ve Kurumsal İlişkiler Kapsamındaki Faaliyetler

3.11.1. Rekabet Hukukunun ve Kurumun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler

Rekabet hukuku birikimine katkı sağlamak, Rekabet Kurumunun uygulamakla görevli olduğu mevzuat ve anılan mevzuatın uygulanması ile ilgili alınan kararlar gibi konularda farklı kitlelere bilgi vermek anaçlarıyla yapılan etkinliklere Tablo 21'de yer verilmektedir.

Tablo 21: Rekabet Hukuku ve Kurumun İşlevlerinin Tanıtılmasına Yönelik Etkinlikler

Tarih	Eğitim Verilen İlgili Kurum / Kişi	Konu
23 Ocak-3 Şubat 2017 (Sömestr Dönemi Staj Programı)	Üniversite öğrencileri	Üniversite öğrencilerine yönelik Katılım Belgeli Rekabet Hukuku Staj Programı
24 Ocak 2017	Avrupalı Genç Hukukçular Derneği'ne üye Hukuk Fakültesi öğrencileri	Avrupalı Genç Hukukçular Derneği'ne üye Hukuk Fakültesi öğrencilerine yönelik olarak 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkındaki Kanun ve Rekabet Kurumu hakkında verilen eğitim semineri
30 Mart 2017 28 Nisan 2017 25 Mayıs 2017	Uluslararası Rekabet ve Teknoloji Birliği (URTEB)	Bursa iş dünyasına ve üniversite öğrencilerine rekabet kültürünün tanıtılması ve rekabet hukuku ile Rekabet Kurumunun uygulamaları hakkında düzenlenen eğitim toplantıları
3 Nisan 2017 17 Nisan 2017	ODTÜ İİBF ve Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrencileri	Rekabet Hukuku adı altında verilen derste seçilmiş Rekabet Kurulu kararlarının anlatılması ve Rekabet Kurumunu tanıtmak üzere yapılan katkı
24 Nisan 2017	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi öğrencileri	Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Rektörlüğü İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesine bağlı olarak çalışan Kariyer Merkezi tarafından düzenlenen "12. Kariyer Günleri" etkinliği kapsamında Kurumumuz ve Rekabet Hukuku alanında sunum yapılması
9 Mayıs 2017	Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı	İşe Alıştırma Eğitimleri Programı kapsamında Kurumumuzun görev ve işlevleri konusunda sunum
10-21 Temmuz 2017 (Yaz Dönemi Staj Programı)	Üniversite öğrencileri	Üniversite öğrencilerine yönelik Katılım Belgeli Rekabet Hukuku Staj Programı
3-28 Temmuz 2017 31 Temmuz-2 Ağustos 2017	Başbakanlık Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı tarafından düzenlenen Türkiye Stajları Programı	Başbakanlık Yurt Dışı Türkler ve Akraba Toplulukları Başkanlığı tarafından düzenlenen Türkiye Stajları Programı kapsamında yurt dışından gelen öğrencilere yönelik olarak düzenlenen staj programı
20-21 Kasım 2017	Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	Özelleştirme İdaresi Başkanlığının "Hizmet İçi Eğitim Planı" kapsamında "Rekabet Kurumu Mevzuatları, Birleşme ve Devralmalar" konusunda sunum
8 Aralık 2017	İklimlendirme, Soğutma ve Klima İmalatçıları Derneği Çalışanları	İklimlendirme, Soğutma ve Klima İmalatçıları Derneği çalışanlarına verilen Rekabet Hukuku Eğitimi

Bahsedilenler haricinde, kamu kurumlarınca ve sivil toplum örgütleri tarafından düzenlenen ve kurum faaliyet alanını ilgilendiren çok sayıda toplantıya katılım sağlanmıştır.

3.11.2. Düzenlenen Sempozyum, Konferans, Panel ve Toplantılar

Kurumumuz tarafından 2017 yılında düzenlenen sempozyum, konferans, panel ve toplantılara Tablo 22'de yer verilmektedir.

Tablo 22: Düzenlenen Sempozyum, Konferans, Panel ve Toplantılar

Tarih / Yer	İlgili Kurum / Kişi	Etkinlik
16 Mart 2017 İSTANBUL	Rekabet Kurumu ve İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi İşbirliğinde	Rekabet Hukuku Uygulamaları İle Rekabet Kurumu Faaliyetlerine İlişkin Tanıtım Toplantısı
5 Nisan 2017 KONYA	Rekabet Kurumu ve KTO Karatay Üniversitesi İşbirliğinde	Rekabet Hukuku Uygulamaları İle Rekabet Kurumu Faaliyetlerine İlişkin Tanıtım Toplantısı
12 Nisan 2017 MARDİN	Rekabet Kurumu ve Mardin Artuklu Üniversitesi İşbirliğinde	Rekabet Hukuku Uygulamaları İle Rekabet Kurumu Faaliyetlerine İlişkin Tanıtım Toplantısı
13 Nisan 2017 İSTANBUL	Rekabet Kurumu ve İstanbul Üniversitesi İşbirliğinde	"Rekabet Kurumunun Türk İdare Teşkilatı İçindeki Yeri ve Rolü"
25 Mayıs 2017 İSTANBUL	Rekabet Kurumu	Rekabet Kurumu İstanbul Temsilciliği Açılışı "Dijitalleşme ve Yakınsama Bağlamında Televizyon Yayıncılığı Sektör İncelemesi Raporu Tanıtım ve Değerlendirme Paneli"
2 Ekim 2017 RİZE	Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi ile MÜSİAD İşbirliğinde	"Uluslararası Rekabette İnovasyon ve Rekabet Politikalarının Rolü"
31 Ekim-3 Kasım 2017 İSTANBUL	Rekabet Kurumu	Rekabet Kurumunun 20. kuruluş yıldönümünü "Rekabet Zirvesi" 31 Ekim 2017 İktisadi Araştırmalar Vakfı işbirliği ile düzenlenen "Avrasya Ülkelerinde Rekabetçilik ve Rekabet Hukuku" konulu ön-etkinlik programı 1-3 Kasım 2017 tarihlerinde "Rekabet Hukuku ve Politikasının Ekonomiye Etkileri"
20 Kasım 2017 KARABÜK	Rekabet Kurumu ile Karabük Sanayi ve Ticaret Odası işbirliğinde	"Sektörel Rekabet Sorunları Bilgilendirme" toplantısı
21 Kasım 2017 KARABÜK	Rekabet Kurumu ve Karabük Üniversitesi İşbirliğinde	Rekabet Hukuku Uygulamaları İle Rekabet Kurumu Faaliyetlerine İlişkin Tanıtım Toplantısı
22 Kasım 2017 İSTANBUL	Rekabet Kurumu ve Türkiye Sigorta Birliği işbirliği İşbirliğinde	"Büyük Veri, Kişisel Verilerin Korunması ve Sigorta Sektöründe Veri Paylaşımının Regülasyon ve Rekabet Hukuku Açısından Değerlendirilmesi Paneli"
5 Aralık 2017 KARS	Kars Kafkas Üniversitesi ve Serhat Kalkınma Ajansı İşbirliğinde	Rekabet Hukuku Uygulamaları İle Rekabet Kurumu Faaliyetlerine İlişkin Tanıtım Toplantısı
7 Aralık 2017 İSTANBUL	Rekabet Kurumu ve İstanbul Medeniyet Üniversitesi İşbirliğinde	Rekabet Hukuku Uygulamaları İle Rekabet Kurumu Faaliyetlerine İlişkin Tanıtım Toplantısı

Yukarıda tabloda yer verilen toplantılardan Rekabet Zirvesi'ne ayrıca değinilmesinin yerinde olacağı düşünülmektedir.

Kurumumuz, 20. kuruluş yıldönümü vesilesiyle 31 Ekim-3 Kasım 2017 tarihleri arasında gerek kamu gerekse özel sektör tarafından uluslararası organizasyonlarda gerek tarihsel niteliği, gerekse ulaşım kolaylığı gibi özellikleri bakımından öncelikle tercih edilen İstanbul'da Peru, Polonya, Zambiya, Rusya, Kazakistan, Hollanda, Katar gibi 30'un üzerinde ülkeden 70'e yakın üst düzey Rekabet Kurumu yöneticisi ile dünyanın önde gelen uluslararası rekabet kuruluşu olan OECD ve UNCTAD'ın üst düzey yetkililerinin ve Türkiye iş dünyası delegelerinin katıldığı uluslararası Rekabet Zirvesi etkinliği ile 20. kuruluş yılını kutlamıştır. Zirveye ilişkin detaylı bilgi http://20thanniversary.rekabet.gov.tr/ internet adresinde bulunmaktadır.

3.11.3. Perşembe Konferansları

Kurumumuz tarafından 2017 yılında düzenlenen "Perşembe Konferansları"na Tablo 23'te yer verilmektedir.

Tablo 23:Perşembe Konferansları

Tarih	İlgili Kurum/Kişi	Etkinlik Konusu / Katılımcı
6 Nisan 2017	Prof. Dr. Nurullah GENÇ TC Merkez Bankası Banka Meclisi Üyesi	"Görünenin Şiiri Fotoğraf, Görünmeyenin Fotoğrafı Şiir"

3.11.4. Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Gönderilen Görüşler

Kurumumuz tarafından 2017 yılında çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına gönderilen görüşlerin sayısına Tablo 24'te, gönderilen görüşlerin sektörlere göre dağılımına ise Tablo 25'te yer verilmektedir.

Tablo 24: 2017 Yılı Çeşitli Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Gönderilen Görüşlerin Sayısı

Görüşlerin Niteliği	Toplam Sayı
Sektörel	23
Genel	27
TOPLAM	**50**

Tablo 25: 2017 Yılı Çeşitli Kamu Kurum ve Kuruluşlarına Gönderilen Görüşlerin Sektörel Dağılımı

Kurum Görüşlerinin Sektörlere Göre Dağılımı	
Sektör Adı	**Görüş Sayısı**
Enerji	6
Atık Yönetimi ve İyileştirme Hizmetleri	4
Ulaştırma, Taşıt ve Hizmetleri	5
Bilgi ve İletişim Teknolojileri	3
Tütün ve Alkollü içecekler	2
Esnaf ve Sanatkarlar	1
Bilirkişilik	1
Finans	1
Genel	27
Toplam	**50**

3.11.5. Diğer Faaliyetler

Çeşitli bakanlıklardan, üniversitelerden ve diğer kurumlardan gelen yazılar doğrudan ya da ilgili birimlere yönlendirilmek suretiyle cevaplandırılmış, birimlerin çeviri/tercüme ihtiyaçları karşılanmış, katılım istenen toplantı ve etkinliklere yapılacak katılım ve katkıların organizasyonu yapılmıştır. Bunun yanında ilişkili Bakanlık kanalıyla TBMM'den gelen toplam 21 adet yazılı soru önergesine ya doğrudan ya da ilgili birimle koordinasyon halinde cevap verilmiştir.

4. BÖLÜM

GENEL DEĞERLENDİRME

Rekabet Kurumu, Kanun'un kendisine verdiği görevleri 2014-2018 Stratejik Planıyla belirlenen amaçlar ve hedefler ışığında, en iyi şekilde yerine getirme gayretindedir.

4. GENEL DEĞERLENDİRME

Kurum 2017 yılında, denetleme, düzenleme ve rekabet savunuculuğu faaliyetlerini özenle yürütme ve mal ve hizmet piyasalarında rekabet ortamının sağlanması, korunması ve geliştirilmesi amacında bir adım daha ileriye gitmiştir.

Rekabet Kurumunun 2017 yılı faaliyetleri incelendiğinde, anılan yıl içerisinde toplam 296 adet dosyanın karara bağlandığı görülmektedir. Bir önceki yıl karara bağlanan dosya sayısının toplam 325 olduğu dikkate alındığında, 2017 yılında sonuçlandırılan toplam dosya sayısında bir önceki yıla kıyasla yaklaşık %9 oranında bir azalma olduğu ifade edilebilecektir.

2017 yılında Kurul tarafından karara bağlanmış olan 296 adet dosyanın konuları itibarıyla dağılımı incelendiğinde, bu dosyalardan 80 adedinin rekabet ihlallerine, 32 adedinin muafiyet/menfi tespit başvurularına, 184 adedinin ise birleşme/devralma/özelleştirme işlemlerine ilişkin olduğu görülmektedir. Bu dağılım 2016 yılı ile karşılaştırmalı olarak ele alındığında rekabet ihlali dosyalarının sayısının 83'ten 80'e, menfi tespit/muafiyet dosyalarının sayısının 33'ten 32'ye, birleşme/devralma/özelleştirme işlemlerine ilişkin dosya sayısının ise 209'dan 184'e geriledi ortaya çıkmaktadır. Bu çerçevede, neticelendirilen toplam dosya sayısındaki azalmanın büyük ölçüde birleşme/devralma/özelleştirme işlemlerine ilişkin dosyaların sayısında gerçekleşen yaklaşık %12 oranındaki düşüşün yansıması olduğu söylenebilecektir.

2017 yılında Kanun'un 4. ve/veya 6. maddelerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak yürütülen önaraştırma veya soruşturma süreçleri sonunda nihai karara bağlanan dosya sayısı 80 olarak gerçekleşmiştir. Geçmiş beş yıllık dönem, her bir yılda nihai karara bağlanan rekabet ihlali dosyalarının sayısı bakımından incelendiğinde, bu sayıda 2013 yılından itibaren her yıl bir düşüş yaşandığı görülmektedir. Bununla birlikte, 2015 yılında bir önceki yıla kıyasla yaşanan yaklaşık %45 oranındaki çarpıcı düşüşün devam eden yıllarda ivmesini azalttığı söylenebilecektir. Bir başka deyişle, 2015 sonrası dönemde karara bağlanan rekabet ihlali dosyası sayısı 80-90 dosya aralığında seyretmiş ve yıllar itibarıyla büyük değişimler göstermemiştir. 2012/2 sayılı Rekabet İhlallerine İlişkin Başvuru Usulüne İlişkin Tebliğ'in ve Kurumun kararları ile rekabet savunuculuğu faaliyetleri neticesinde teşebbüslerin giderek bilinçlenmesinin Kurulun önüne gelen rekabet ihlali dosyalarının sayısındaki azalmada etkili olduğu değerlendirilmektedir. 2017 yılında rekabet ihlali incelemelerine en çok konu olan sektörler gıda, tarım, ormancılık, balıkçılık ve hayvancılık; ilaç, sağlık ve tıbbi malzeme; bilgi ve iletişim teknolojileri; inşaat; ulaştırma, taşıt ve hizmetleri ana sektörleri olmuştur. Bu beş ana sektörün Rekabet Kurulunun 2017 yılında karara bağladığı rekabet ihlali dosyaları içindeki payı yaklaşık %51'dir.

Kanun'un 4. ve/veya 6. maddelerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olarak sonuçlandırılan 80 adet dosyanın on üç adedi re'sen incelenmiştir. Diğer bir ifadeyle, 2017 yılında karara bağlanan rekabet ihlali dosyalarının yaklaşık %17'si re'sen incelenen dosyalardan oluşmaktadır. 2015 ve 2016 yıllarında re'sen incelenen rekabet ihlali sayısının sırasıyla altı ve dokuz olarak gerçekleştiği göz önünde bulundurulduğunda Rekabet Kurulunun yıllar itibarıyla daha proaktif davrandığını söylemek mümkündür.

2017 yılında sonuçlandırılan rekabet ihlali dosyalarının ilgili oldukları Kanun maddeleri itibarıyla dağılımına bakıldığında; bunların 37 adedinin Kanun'un 4. maddesinin, 29 adedinin Kanun'un 6. maddesinin, 13 adedinin Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin, bir adedinin ise Kanun'un 4., 6. ve 7. maddelerinin ihlal edildiği iddiasına ilişkin olduğu anlaşılmaktadır. Bu çerçevede, Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasını içeren dosyaların rekabet ihlali dosyaları içindeki payının (%63,75) Kanun'un 6. maddesinin ihlal edildiği iddiasını içeren dosyaların payına (%36,25) kıyasla daha fazla olduğu anlaşılmaktadır. Nitekim geçmiş beş yıllık dönemde de dağılımın ağırlığı her yıl bu yönde gerçekleşmiştir. Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği iddiasını içeren toplam 51 adet dosyanın ise 36 adedi yatay anlaşmalara, 15 adedi ise dikey anlaşmalara ilişkindir.

Kurulun rekabet ihlali dosyalarına ilişkin olarak aldığı kararlara bakıldığında, 80 adet karardan 64 adedinin önaraştırma, 16 adedinin ise soruşturma sonucunda alındığı görülmektedir. Soruşturma sonucunda alınan kararların dokuz adedinde dosya konusu iddialar reddedilmiş olup, yedi adedinde ise teşebbüslere idari para cezası uygulanmasına hükmedilmiştir.

2017 yılında Rekabet Kurulu tarafından toplam 32 adet muafiyet/menfi tespit başvurusu sonuçlandırılmıştır. Bu başvurulardan üç adedi menfi tespit başvurusu olup, bu üç başvurunun tümüne menfi tespit verilmiştir. 2017 yılında karara bağlanan 29 adet muafiyet başvurusundan ise 26 adedi başvuruya konu olan anlaşmanın doğrudan ya da koşullu olarak grup muafiyetinden ve/veya bireysel muafiyetten yararlandığı yönündeki Kurul kararıyla sonuçlandırılmış olup, bu başvurulardan yalnızca iki adedinde başvuruya konu anlaşmaya muafiyet tanınmamıştır. 2017 yılı içerisinde karara bağlanan muafiyet/menfi tespit dosyalarından birisinde ise muafiyetin geri alınması söz konusu olmuştur. Muafiyet/menfi tespit dosyalarının sektörlerine göre dağılımına bakıldığında, dosyaların yaklaşık %66 oranındaki kısmının ilaç, sağlık ve tıbbi malzeme, finans, tütün ve alkollü içecekler ile sigorta sektörlerine ilişkin olduğu görülmektedir.

2017 yılında toplam 184 adet birleşme ve devralma başvurusu sonuçlandırılmıştır. Gıda, tarım, ormancılık, balıkçılık, hayvancılık; enerji; kimyasal ürünler; ulaştırma, taşıt ve hizmetleri; bilgi ve iletişim teknolojileri; makine ve teçhizat; ilaç, sağlık ve tıbbi malzeme sektörlerinin bu başvurular içindeki toplam payı yaklaşık %62,5'tir. Başvuruya konu işlemin niteliğine bakıldığında, 184 işlemden 141 adedinin devralma işlemi, 32 adedinin ortak girişim kurulması işlemi, altı adedinin birleşme işlemi, beş adedinin ise özelleştirme işlemi olduğu görülmektedir. Bu çerçevede, Kurul kararına konu olan işlemlerin niteliğine ilişkin dağılımın son beş yıllık dönemdeki her bir yılda birbirine benzer şekilde gerçekleştiği ve bunların çoğunu devralma işlemlerine ilişkin kararların oluşturduğu ifade edilebilecektir. Kurul kararlarının sonuçlarına bakıldığında 150 adet işleme koşulsuz izin verildiği, iki adet işleme koşullu izin verildiği, bir işlemin reddedildiği, bildirilen bir işleme ise bireysel muafiyet verildiği anlaşılmaktadır. 30 adet işlem ise kapsam dışı ya da eşik altı olarak değerlendirilmiştir.

2017 yılı içerisinde neticelendirilen dosyalar bağlamında teşebbüslere rekabet ihlalinde bulundukları tespitiyle toplam 199.430.270 TL idari para cezası verilmiştir. Teşebbüslere verilen bu para cezasının 38.776.937 TL tutarındaki kısmı Kanun'un 4. maddesinin ihlali nedeniyle, 158.109.340 TL tutarındaki kısmı ise Kanun'un 6. maddesinin ihlali nedeniyle verilmiştir. 2.543.993 TL tutarındaki ceza ise Kanun'un 4. ve 6. maddelerine ilişkin ihlallerin birlikte incelendiği dosyalardan kaynaklanmıştır. Buna ilaveten 2017 yılında yerinde incelemenin engellenmesi nedeniyle 3.225.409 TL, yerinde incelemede yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi nedeniyle ise 36.754 TL idari para cezasına hükmedilmiştir. 2017 yılında Rekabet Kurulu tarafından 4054 sayılı Kanun'un çeşitli hükümlerine göre verilen idari para cezalarından en büyük payı toplam 155.782.969 TL ile tütün ve alkollü içecekler sektörüne verilen idari para cezaları oluşturmaktadır. Bunu toplam 21.179.390 TL ile finans sektörü, 17.497.142 TL ile de cam ve cam ürünleri sektörü izlemektedir. Bu üç sektöre verilen cezaların tamamı rekabet ihlallerine ilişkindir.

2017 yılında, mesleki konulara ilişkin Kurul kararlarına karşı açılmış olan davalardan toplam 131 adet dava sonuçlanmıştır. Sonuçlanan bu davalardan 115 adedi, bir diğer deyişle %87,78'i Kurum lehine sonuçlanmış bulunmaktadır.

2017 yılında Kurum gerek 4054 sayılı Kanun gerek ikincil mevzuat bakımından düzenleme faaliyetlerine devam etmiştir. Bu çerçevede, hazırlanan "Rekabetin Korunması Hakkında Kanun ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı"na ilişkin çalışmalar hâlihazırda Başbakanlık bünyesinde devam etmektedir.

Düzenleme faaliyetleri kapsamında, 2017 yılında, Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ (Tebliğ No:2010/4)'de Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2017/2), Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği (Tebliğ No:2017/3), 4054 sayılı Kanun Uyarınca Anonim ve Limited Şirketlerin Yapacakları Ödemelere İlişkin Tebliğ (Tebliğ No2017/4) ve bu Tebliğ'de değişiklik yapılmasına ilişkin Tebliğ (Tebliğ No:2017/5), Motorlu Taşıtlar Sektöründeki Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nin Açıklanmasına Dair Kılavuz Rekabet Kurulu tarafından kabul edilerek yürürlüğe girmiştir. Ayrıca, başta Dikey Anlaşmalar Kılavuzu olmak üzere, ikincil düzenlemelere ilişkin çalışmalar hâlihazırda devam etmektedir.

Rekabet savunuculuğu faaliyetleri kapsamında "Dijitalleşme ve Yakınsama Bağlamında Televizyon Yayıncılığı Sektör İncelemesi Raporu" 2017 yılı içinde tamamlanmış ve kamuoyuyla paylaşılmıştır. Bunun yanı sıra 2016 yılında başlatılan fındık sektör araştırmasına ilişkin çalışmalar 2017 yılında sürdürülmüş olup, konuya ilişkin olarak Rekabet Kurulu tarafından talep edilen ek analizlerin de tamamlanmasının ardından hazırlanan raporun 2018 yılı içinde kamuoyuna sunulması planlanmaktadır. 2017 yılında ayrıca perakende, fuarcılık ve müzik sektörlerine yönelik olarak üç yeni sektör incelemesi başlatılmıştır. Bu sektör incelemelerinin ilgili alanlardaki rekabet sorunlarının tespit edilmesi ve rekabetçi işleyişi tesis edecek proaktif çözüm yollarının tespiti bakımından önem arz ettiği değerlendirilmektedir.

Rekabet savunuculuğu faaliyetlerinin önemli bir ayağını da rekabet hukukunun ve Kurumun işlevlerinin tanıtılmasına yönelik etkinlikler oluşturmaktadır. Kurumumuz bu çerçevede, 2017 yılında çeşitli kamu kurumlarının hizmet içi eğitim programlarına destek vermiş, çok sayıda üniversitede rekabet hukukunun ve Rekabet Kurumunun faaliyetlerinin tanıtılmasına yönelik faaliyetlere iştirak etmiş, ayrıca diğer kamu kurumlarının ve üniversitelerin işbirliğiyle çeşitli eğitim programları ve toplantılar düzenlemiştir. Rekabet savunuculuğu kapsamında icra edilen faaliyetlerden biri de kamu kurum ve kuruluşlarına görüş gönderilmesidir. Bu görüşler, temelde, yürürlüğe girecek mevzuatın rekabetçi bakış açısıyla incelenmesi ve mümkün olduğu ölçüde o mevzuat metnine rekabetçi bakış açısının dahil edilmesi amacına hizmet etmektedir. Bu çerçevede 2017 yılında Kurumumuz tarafından çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarına dokuzu sektörel, 16'sı genel olmak üzere toplam 50 adet görüş gönderilmiştir.

2017 yılında ekonomik analiz ve araştırma faaliyetlerine verilen önem doğrultusunda mümkün olduğunca dosyalarda ekonomik analizlere yer

verilmeye çalışılmıştır. Bu kapsamda dört adet soruşturma ve iki adet birleşme/devralma dosyasında Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi tarafından gerçekleştirilen analizlerden faydalanılmıştır. Bu faaliyetler kapsamında ayrıca 2016 ve 2017 yıllarına ilişkin Birleşme ve Devralma Görünüm Raporları hazırlanarak kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Kurum, 2017 yılında uluslararası ilişkilerin geliştirilmesine yönelik faaliyetlerine devam etmiştir. Bu çerçevede, başta Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD), Birleşmiş Milletler Ticaret Kalkınma Konferansı (UNCTAD), Uluslararası Rekabet Ağı (ICN), Avrupa Rekabet Ağı (ECN) toplantıları olmak üzere çeşitli çok taraflı toplantılara katılım sağlanmış, uluslararası konferanslara ve uluslararası eğitim seminerlerine iştirak edilmiştir. İkili ilişkiler kapsamında ise Türkiye-Tunus 3. Dönem Ortaklık Toplantısına katılım sağlanmış ve bu çerçevede Kurumumuz ile Tunus Rekabet Otoritesi arasında bir "İşbirliği Anlaşması" imzalanmıştır. Ayrıca, Kurumumuzun 20. Kuruluş Yıldönümü etkinlikleri çerçevesinde Kurumumuz ile Peru Rekabet Otoritesi (INDECOPI) arasında "İşbirliği Protokolü" imzalanmıştır.

Kurumun insan kaynağının devamlı geliştirilmesi Kurumun hedeflerine ulaşması bakımından zaruri görülmektedir. Bu çerçevede, 2017 yılında Rekabet Kurumu personeline yönelik çeşitli hizmet içi eğitim programları düzenlenmiştir. Ayrıca, 2017 yılında iki rekabet uzmanı yüksek lisans eğitimi almak üzere yurt dışında görevlendirilmişlerdir. Bu görevlendirmeler kapsamında uzmanlarımız Almanya'da Freie Universität Berlin Hukuk Fakültesinde Avrupa ve Uluslararası Ticaret, Rekabet ve Regülasyon Hukuku alanında ve İngiltere'de City University of London İşletme Fakültesinde İşletme alanında eğitimlerine devam etmektedir. Ayrıca, uluslararası kuruluşlarda staj yapmak üzere kullanılabilecek kontenjanlardan yararlanmak amacıyla, Kurumumuza Bakanlar Kurulu tarafından tahsis edilen OECD'de *secondee* olarak adlandırılan geçici uluslararası memuriyet görevi için bir yıl süreyle bir rekabet uzmanı görevlendirilmiştir.

Sonuç olarak; 2017 yılında 20. yaşını geride bırakmış Rekabet Kurumunun ülkemiz rekabet hukuku uygulamasını her geçen gün daha da geliştirmek amacıyla kararlılıkla çalıştığını söylemek mümkündür. Rekabet Kurumu, "ekonomimizin tüm sektörlerinde rekabet ortamının sağlanması, korunması ve geliştirilmesi" misyonu doğrultusunda yürüttüğü çalışmalarına, 2014-2018 dönemine ilişkin Stratejik Planıyla belirlenen amaçlar ve hedefler ışığında 2017 yılında da devam etmiştir. Rekabet Kurumu, önümüzdeki dönemde de, giderek artan bilgi birikimi ve tecrübesi ışığında "dünyanın önde gelen rekabet otoritelerinden ve Türkiye'nin örnek alınan kamu kurumlarından biri olmak" şeklinde belirlenen vizyonu doğrultusunda faaliyetlerine devam edecektir.

5.
BÖLÜM

KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kurum içinde bulunduğu iktisadi ortam gibi dışsal; örgütsel yapı, insan kaynağı, Kurum kültürü gibi içsel etkenlerin merkezinde kendisine yasa ile verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye çalışmaktadır.

5. KURUMSAL KABİLİYET ve KAPASİTENİN DEĞERLENDİRİLMESİ: İçsel ve Dışsal Analiz

Kurum, çalışmalarında güçlü ve geliştirmeye açık yanlarını, fırsatları ve tehditleri göz önünde bulundurmaktadır.

Kurum içinde bulunduğu siyasi ve iktisadi ortam gibi dışsal; örgütsel yapı, insan kaynağı, kurum kültürü gibi içsel etkenlerin merkezinde kendisine yasayla verilen görev ve sorumlulukları yerine getirmeye çalışmaktadır. Kurumsal iç çevredeki güçlü ve geliştirmeye açık yanlar ile dış çevredeki dönemsel fırsat ve tehditler aşağıda sunulmaktadır.

5.1. Güçlü Yanlar

- Hızlı ve etkili karar verebilme yapı ve süreçlerine sahip olunması
- Kurumun rapor ve kararlarının gerekçeli, objektif değerlendirmelere dayalı ve kamuya açık olması
- Yetkin insan kaynağına sahip olunması
- Bağımsız karar alma yetkisine sahip olunması

5.2. Geliştirmeye Açık Yanlar

- Kurumun faaliyetleri sonucunda yaratılan refahın araştırılması ve kamuoyu ile paylaşılması konularının sürdürülebilir hale getirilmesi
- Performans odaklı insan kaynakları yönetimine geçilmemiş olması
- Meslek personelinin nicelik ve nitelik bakımından geliştirilmesi

5.3. Fırsatlar

- Rekabetin gerekliliğine ilişkin bilgi ve farkındalığın artması
- Rekabet hukukunun tüm yönleri ile etkili bir şekilde uygulanabileceği ulusal ekonomik büyüklüğe ulaşılması
- Dünyada rekabet hukuku uygulamalarının yaygınlaşması

5.4. Tehditler

- Teknolojik gelişmeler nedeniyle rekabet ihlallerinin gizlenmesinin kolaylaşması
- Dijital ekonominin gelişmesine bağlı olarak büyük veri ve algoritmalar yoluyla ortaya çıkabilecek rekabet ihlali konularının farklılaşması ve ortaya çıkarılmalarının güçleşmesi
- Rekabet ihlali ile haksız rekabet kavram ve eylemlerinin kamuoyu tarafından karıştırılması

6.
BÖLÜM

TEDBİRLER ve ÖNERİLER

Kurumsal yapının ve işleyişin geliştirilmesi, rekabet savunuculuğu etkinliklerinin ve düzenleme çalışmalarının sürdürülmesi 2018 yılında da devam edecektir.

6. TEDBİRLER ve ÖNERİLER

4054 sayılı Kanun'da ve ikincil mevzuatta yapılacak değişiklikler 2018 yılı faaliyetleri bakımından önem taşımaktadır.

Kurum, sahip olduğu misyon ve vizyon ile belirlemiş olduğu politika ve öncelikler çerçevesinde ortaya koyduğu hedeflere ulaşmak amacıyla, 2018 yılında hayata geçirmek üzere kurumsal yapı ve işleyişin geliştirilmesi, rekabet savunuculuğu kapsamında etkinlikler düzenlenmesi ve uygulamada görülen eksikliklerin giderilmesi amacıyla bazı ikincil düzenlemelerin çıkarılması ve mevcut düzenlemelerin gözden geçirilmesi gibi bir dizi uygulama belirlemiştir. Bunun yanı sıra bir kurumun sahip olduğu en önemli değerin nitelikli insan kaynağı olduğu düşüncesiyle ve Rekabet Kurumu bünyesinde yüksek hassasiyette işlemler yapıldığı için; eğitim programları, seminerler ve konferanslarla insan kaynaklarının bilgi, yetenek ve kapasite merkezli sürekli geliştirilmesi yönünde çalışma ve etkinliklere devam edilecektir.

Daha önceki yıllarda olduğu gibi 2018 yılında da 4054 sayılı Kanun'da yapılması öngörülen değişiklik ve bunun sonrasında Kurul tarafından kabul edilmesi planlanan bir dizi ikincil düzenleme bulunmaktadır. Örneğin; gerçekleştirilmesi planlanan Kanun değişikliğinde Kurulca önceden belirlenecek pazar payı ve ciro gibi eşiklerin aşılmaması durumunda anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararlarının soruşturma konusu yapılmaması öngörülmüştür. AB mevzuatındaki De minimis uygulamasına paralel olarak yapılan bu düzenlemenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasların belirlenmesi amacıyla bir tebliğ çıkarılması öngörülmektedir. Ayrıca, Kanun değişikliği çerçevesinde, uzlaşma ve taahhüt müesseselerine ilişkin ikincil düzenlemelere yönelik hazırlıkların başlatılması planlanmaktadır. Bunların yanı sıra, 2018 yılında Dikey Anlaşmalara İlişkin Kılavuzun gözden geçirilmesine ilişkin çalışmaların tamamlanması ve anılan Kılavuz'un yürürlüğe girmesi hedeflenmektedir.

Her ne kadar anılan ikincil düzenlemelerden bazıları Kanun değişikliği gerektirmese de önemli sonuçlar doğurması beklenen bazı ikincil düzenlemeler için kanun değişikliği zorunludur. Gerek kanun değişikliği gerekse ikincil düzenlemeler hem AB Mevzuat Uyum Programı hem de Eylem Planı kapsamında yer almaktadır. Söz konusu mevzuat değişikliği ile ülkemiz rekabet hukuku daha dinamik, daha etkin ve etkili, daha esnek ve daha verimli bir alt yapıya kavuşacaktır. Bu yolla Kurum kaynakları daha ciddi rekabet ihlallerine ayrılırken, çıkarılacak olan düzenlemeler teşebbüsler bakımından hukuki belirliliği daha da artıracaktır.

Rekabet Kurumu, yaptığı işlerle, verdiği isabetli kararlarla kamuoyu nezdinde ilgili bütün paydaşların güvenini kazanmış bir kurum olarak bu itibarını, gerek organizasyonel yapıda gerekse de mevzuat alt yapısında yapılması planlanan geliştirme ve iyileştirme faaliyetleriyle gelecek yıllarda da sürdürmek için azami gayreti sarf edecektir.

Kurumumuz orta ve üst düzey yöneticileri ile meslek personeline yönelik olarak 2016-2017 yıllarında alınan Rekabet Kurulu ve Yargı Kararlarında öne çıkan hususlar, AB'de ve ABD'de Son Dönemdeki Önemli Kararlar, Algoritma ve Rekabet İhlali, Enerji Sektöründe Yakınsama, Adli Bilişim ve Denetim ve Uygulama Daireleri faaliyetlerinin ele alındığı eğitim gerçekleştirilmiştir.

NOTLAR:

NOTLAR:

REKABET KURUMU

Üniversiteler Mahallesi 1597. Cadde No: 9
06800 Bilkent/ANKARA
www.rekabet.gov.tr